PUBLISHED AND DISTRIBUTED UNDER PERMIT (NO. 555) AUTHORIZED BY THE ACT OF OCTOBER 6, 1917, ON FILE AT THE POST OFFICE OF NEW YORK, N. Y. By Order of the President, A. S. Burleson, P. M. Gen.

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.

Velja za celo leto.........	$6.00
Za pol leta................	3.00
Za New York celo leto....	6.00
Za inozemstvo celo leto...	7.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 51. — ŠTEV. 51.

NEW YORK, TUESDAY, MARCH 2, 1920. — TOREK, 2. MARCA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

ŠTRAJK FRANCOSKIH ŽELEZNIČARJEV KONČAN. TRIJE UNIJSKI VODITELJI SO BILI ARETIRANI.

STAVKA FRANCOSKIH ŽELEZNIČARJEV, KI JE BILA ZADNJI ČAS OHROMELA SKORAJ VES FRANCOSKI PROMET, JE KONČANA. — DELAVCI SO SE ŽE ZAČELI VRAČATI NA DELO. — SPORAZUM MED KOMPANIJAMI IN IZVRŠEVALNIM ODBOROM ŽELEZNIČARSKE UNIJE.

Pariz, Francija, 1. marca. — Danes zvečer je bila končana stavka na francoskih železnicah.

Po dolgotrajnem pregovarjanju je prišlo do sporazuma med ravnatelji železniških družb in med unijskimi delavci. Takoj zatem je pozvala narodna zveza železničarjev vse svoje člane na delo.

Izvrševalni odbor centralne delavske federacije je izdal danes izjavo, da so družbe zadostile železničarskim zahtevam.

V naslednjem objavljamo par prejšnih poročil:

Pariz, Francija, 1. marca. — Trije aktivni voditelji pariških železničarskih unij so bili danes zjutraj aretirani. Bili so to M. Sirolle, M. Leveque in M. Sigrand. Med unijonisti je nastalo veliko razburjenje, ko se je razširila vest o aretaciji.

Generalni tajnik Chaverot Paris, Lyons in Sredozemsko morje organizacije ter unijski voditelj Hourdeaux sta bila aretirana pozneje. Vse one, ki so bili aretirani, se dolži umešavanja v prostost dela in provociranja nepokorščine.

Aeroplani s pošto in potniki bodo zapustili danes Pariz ter odpluli v Tours, Beordeaux in Dijon, nadalje v Lyon, Marseilles, Nancu, Strasbourg in Bruselj. Aeroplani, katere se bo rabilo pri tem, so Goliath tipa. Poleg pošte so v stanu nositi vsak po dvanajst potnikov. Ta služba bo ostala pravomočna, dokler ne bo konec železničarske stavke.

Ministrski predsednik Millerand je podal kratko, a optimistično ugotovilo glede stavkarskega položaja tekom današnjega popoldne. Rekel je napram časnikarskim poročevalcem:

— Položaj je zadovoljiv. Poročila družb in prefektov prinašajo potrdila vesti, da so se razmere v vseh sistemih izdatno izboljšale. —

V današnjem oficijelnem ugotovilu, katero je izdal minister za delo, Troquer, se glasi:

— Na severnem sistemu je položaj neizpremenjen ter je služba popolna. Na iztočnem se osobje dobro drži in povratek mož na delo dovoljuje povečano službo. Na Paris, Lyon, Sredozemsko morje progi je bilo opaziti izdatno izboljšanje, kajti 40 vlakov je bilo v službi. Kompanija je v stanu objaviti javnosti ure odhoda posameznih vlakov. Na Orleans sistemu je bilo kljub vsem naporom, da se izsili upoštevanje poziva na stavko mogoče odposlati štirinajst vlakov v Pariz in zagotovljen je tudi odhod vlakov, ki vozijo živila.

Na državnem sistemu se tiče stavka Saintes, La Rochelle ter Rochfort železnice. Predmestna služba se je izboljšala ter je sedaj za približno 30 odstotkov normalna. Unijski komitej v Toulose je odklonil pokoriti se pozivu na stavko z 21 glasovi proti 13. Služba je normalna v Perpignan in Tarbes.

Pariz, Francija, 29. februarja. Vsi uslužbenci na vseh francoskih železnicah so bili pozvani od strani Narodne federacije železničarjev, naj slede pozivu na splošno stavko, ki je bil izdan včeraj zjutraj. Tekom dneva je bilo mogoče vzdržati le omejen promet in sicer s pomočjo mož, mobiliziranih iz vrst železniške divizije v armadi ter civilnih ljudi, ki so ponudili svojo službo.

Ministrstvo za javno delo je organiziralo poseben urad za nabiranje prostovoljcev, ki naj bi stopili na mesta stavkarjev, za rekrutiranje avtomobilov ter pomoči pri delu zakladanja Pariza in drugih mest z živili.

Hitro organizirana privatna motorna služba se je poslužila prilike, a ne ve, če ne bo zopet uveljavljena rekvizicijska postava, ki bo oropala podjetnike velikih dobičkov, katere vlečejo sedaj. Neki šofer je zahteval 900 frankov, da odvede dva potnika v Rouen, ki je oddaljen od Pariza 90 milj.

Iz vseh provincijalnih garnizij prihajajo v Pariz čete, da zavarujejo železniške sisteme. Tako infanterija kot kavalerija sta bili postavljeni, da zavarujeta tračnice v predmestjih.

Veliko delavnost je opaziti v glavnem stanu gen. delavske konfederacije, kjer čakajo ljudske množice na novice, tikajoče se novih odločitev glede stavke.

Narodna federacnja železničarjev je včeraj zvečer formalno izdala in obelodanila pogoje, pod katerimi se bodo stavkarji vrnili na delo. Stavkarji zahtevajo priznanje unije, uvedbo predlagane stopnjevite plačilne lestvice, skupne komisije za pritožbe, neposredno upoštevanje bodočega štatusa železnic ter obljubo, da se ne bo uveljavilo nikakih represalij proti stavkarjem.

Generalna delavska federacija je izdala objavo, v kateri proglaše svojo solidarnost z železničarji ter pojasnjuje javnosti upravičenost njih stvari. V objavi se glasi nadalje, da predstavlja sedanji položaj napad na unijske pravice, katere priznava postava. V objavi se končno glasi: To je vprašanje unijonizacije železnizarjev ali pa povratka železnic v roke javnosti.

POTRES PRETRGAL KABEL V ARGENTINO.

Kabelska zveza s Chile, Uruguay, Paraguaya, Argentino in Brazilijo je bila pretagana začasno vsled podmorskega potresa v Južni Ameriki. Poseben parnik je že dospel na lice mesta, do popravi kabel. Nobene zapreke pa ni za kabelska poročila v Peru, Colombijo, Panamo in centralno Ameriko.

ŽALOSTNA ŠTATISTIKA.

Ženeva, Švica, 1. marca. — V tednu med osmim ter štirinajstim februarjem je bilo zaznamovati le 1023 smrnih slučajev ,povečini samih otrok, dočim se je rodilo le osem otrok.

Tako se glasi v brzojavki, ki je dospela semkaj iz avstrijskega glavnega mesta.

KAZEN ZA PROFITIRJE.

Bern, Švica, 1. marca. — Soglasno s poročili iz Bolgarske se je v raznih mestih vklenilo profitirje, izkoriščevalce ter oderuhe v verige ter jim povedlo po ulicah mesta. Ta srednjeveška kazen ima baje zelo dober učinek. Vrjamemo.

PONESREČEN ATENTAT

Soglasno s poročilom iz Londona se je izjalovil atentat na angleškega poslanika za Finsko.

London, Anglija, 1. marca. — Avtoritativno se je danes izvedele, da je bil vprizorjen brezuspešen atentat, kojega cilj je bil umor lorda Actona, angleškega poslanika na Finskem v Helsingforsu.

Poslanik se peljal na trg zgodaj zjutraj, ko je bilo oddanih nanj več strelov, kojih noben pa ni pogodil cilja. Glasi se, da niso bile izvršene nikake aretacije v zvezi s tem.

Tudi ni bilo mogoče izvedeti, kaj bi bil motiv takega dejanja.

Lord Acton, ki je bil preje angleški generalni konzul v Curihu, je bil imenovan poslanikom za Finsko dne 2. septembra preteklega leta. Svojo karijero v angleškem zunanjem uradu je pričel leta 1884.

Anglija je priznala neodvisnost Finske dne 6. maja preteklega leta in Združene države so ji sledile dan pozneje.

V poročilu iz Helsingforsa z dne 14. februarja se je glasilo, da je bilo tekom zadnjih par dni na Finskem aretiranih petdeset ljudi, katere se je dolžilo boljševiške propagande. Istočasno se je tudi poročalo, da so v nekaterih slučajih agitatorji delili orožje in rečne bombe.

BERLINSKI HOTELI IN TUJCI

Berlin, Nemčija, 29. februarja. Inozemski gostje v hotelu Aflon so bili obveščeni, da se bo njih pristojbine zvišale za sto dstotkov. V različnih hotelih, kopališčih in zdraviliščih se je pričelo z gibanjem, da se zaračuna inozemcem veliko višje pristojbine kot pa domačinom, da se na ta način izravna razliko v valuti različnih dežel proti valuti Nemčije.

Družba za tujski promet v Monakovem predlaga, naj se izda posebne potne listine, na podlagi katerih bi mogel ostati tujec v Nemčiji le omejeno število dni. Velike prodajalne so v splošnem uvedle sistem, da računajo inozemcem za blago toliko kot predstavlja vrednost blaga v denarju dotične dežele. Kupci, ki so v stanu govoriti nemški jezik brez napake, pa uidejo temu indirektnemu davku. Poročevalec, ki zna govoriti nemški, je vprašal za ceno nekega kovčega in rekli so mu, da stane 6000 mark. Nekemu njegovemu tovarišu, kojega izgovor nemškega jezika ni popolnoma na višini, pa so računali za isti kovčeg celih 12,000 mark.

SOCIJALISTI ZAPUŠČAJO INTERNACIJONALO.

Paris, Francija, 1. marca. — Socijalistični kongres, ki zboruje v Strasbourgu, je sklenil, da se ne bo pridružil tretji internacijonali, katero vodi Nikolaj Lenin, boljševiški ruski ministrski predsednik in poleg tega je tudi sklenil izstopiti iz druge internacijonale. Sprejel pa je predlog, katerega je stavil Jean Longuet, ki določa mednarodni sestanek, katerega naj bi se sklicalo v bližnji bodočnosti v Ženevo.

Ta korak je zahteval tudi Pierre Renaudel, ki je rekel, da bo na takem mednarodnem kongresu francoska socijalistična stranka, ki ne pripada sedaj nobeni internacijonali, lahko razpravljala o toku akcije, kateremu je treba slediti in da bo tudi lahko prišla do odločitve.

TRI IN POL PROCENTNO PIVO V NEW JERSEY

Prodajati ga bodo začeli, ko bodo Združene države odobrile mirovno pogodbo.

Senat države New Jersey je včeraj s 12 proti 9 glasovom sprejel predlogo, ki postavno dovoljuje izdeljavo, prodajo in transportacijo triinpol odstotnega piva.

To pivo bodo začeli takoj prodajati, kakorhitro bo Amerika odobrila mirovno pogodbo.

Milwaukee, Wis., 1. marca. — Zvezni sodnik Geiger je danes odločil, da je postavno prodajati v državi Wisconsin pivo, ki ima dva in pol procenta alkohola. Sodišče je nadalje izjavilo, da sta 1. in 2. točka Volsteadove postave neustavni v kolikor prepoveduje ustavni amedment samo opojne pijače. Državna zakonodaja ima pravico določiti, katera pijača je opojna in katera ne.

Albany, N. Y., 1. marca. — Poslanec L. A. Cuvillier je vložil danes predlogo, ki dovoljuje prodajati pijače, katere ne vsebujejo več kot šest odstotkov alkohola.

ADMIRAL HORTHY JE REGENT MADŽARSKE

Narodna skupščina je izvolila bivšega poveljnika avstr. mornarice regentom Madžarske.

Budimpešta, Madžarska, 1. marca. — Vrhovni poveljnik ogrske armade in bivši vrhovni poveljnik avstro-ogrske mornarice, je bil danes izvoljen na zborovanju narodne skupščine regentom Madžarske.

Vsega skupaj je bilo oddanih 141 glasov, 131 poslancev je glasovalo zanj.

Admiral Horthy je pri zaveznikih na precej dobrem glasu, to pa vsled tega, ker je utrdil politične razmere v deželi.

Bil je vodja narodne armade, ki je strmoglavila Belo Kuna ter je prišel v Budimpešto takoj za Rumuni.

London, Anglija, 1. marca. — Neko poluradno poročilo naznanja, da je bivši komunistični diktator Madžarske, ušel. Najbrže je pobegnil s svojimi pristaši nazaj na Madžarsko, kjer bo skušal priti do svoje nekdanje moči.

RUMUNSKE KOBILICE.

Budimpešta, Madžarska, 1. marca. — Rumunci so pričeli z izpraznenjem doline reke Tise ter so, soglasno z madžarskimi informacijami, oropali deželo vsega, kar predstavlja le najmanjšo vrednost. Madžarske čete polagoma zasedajo to ozemlje do meja, katere je določila mirovna konferenca. Rumunci so pognali v zrak železniške mostove in križišča, porezali vse brzojavne in telefonske žice ter odvedli konje, stroje ter vse poljedelsko orodje.

Povsem običajna stvar je videti na poljih po cele družine, ki skušajo vleči plug ali kak obložen voz. To je ozemlje, v katerem prebivajo majhni formerji, ki so preje proizvedli velike množine živil. Pod rumunsko okupacijo niso hoteli proizvesti več kot za svojo lastno potrebo in vsled tega se ne bo prav nič povečala zaloga živil vsled zopetnega zasedenja ozemlja od strani madžarskih čet.

Polkovnik Lehar, brat slavnega komponista poveljuje madžarskim četam, ki prodirajo iz Szolnoka, madžarskega središča.

ZMEDE V SENATU

Nespravljivi senatorji so izdali nov ultimatum. — Rekli so, da si pridružujejo prostost akcije.

Washington, D. C., 1. marca. Zadnji ultimatum iz skupine nespravljivih, v katerem so obvestili senatorja Lodge, republikanskega voditelja, da si bodo pridržali prostost akcije, če se bo vprizorilo kak poskus, da se izpremeni reservacije k členu X., ko se je danes zoper pričelo razpravljati o mirovni pogodbi, je bil danes glavni razvoj v veliki senatni godlji, tikajoči se mirovne pogodbe. Njih akcija je baje temeljila na strahu, da bodo republikanski voditelji mogoče privolili v kake izpremmbe, če bi ne bili v stanu na kak drug način dobiti demokratičnih glasov, da zagotove ratifikacijo mirovne pogodbe.

Dosedaj še ni jasno, kakemu načrtu nameravajo slediti nespravljivi, a njih objava je še nadalje komplikacirala že itak brezupen položaj ter dovedla do nadaljnih konferenc med senator. Lodgeom ter njegovimi tovariši. Glasilo se je, da nasprotniki zablokirajo vsako akcijo potom dolgih govorov do časa, ko bi se narodne politične konvencije zbrale. S tem pa bi prošlo vprašanje odobrenja ali neodobrenja mirovne pogodbe brezpogojno v bodoči volilni boj.

SPOMENIK PAPEŽU V CARIGRADU.

Rim, Italija, 1. marca. — Vatikanski organ, "Osservatore Romano", je objavil, da so prebivalci Carigrada zbrali sklad za zgraditev spomenika papežu Benediktu v nekoč svetem mestu Sofije. Spomenik, za katerega je napravil načrte rimski kipar Quatrini, obstoji iz mramornatega kipa papeža, ki dviga svojo roko v blagoslov.

Kip bo stal na podstavku iz granita, na katerem bodo vklesane z zlatimi črkami besede: — Dobrotniku narodov brez razlike narodnosti in vere v znak hvaležnosti. — Prispevkom za sklad je načeloval sultan, kateremu je sledil turški prestolonaslednik obenem z drugimi manjšimi princi ter egiptovskim kedivom. (Ali si morete misliti večjo komedijo? Turki so postavili katoliškemu papežu spomenik! Papež gotovo ne more biti dosti ponosen nato, da mu postavljajo spomenik ljudje, od kojih rok se še vedno cedi kri nedolžnih krščanskih žrtev, Armencev in drugih, katere so masakrirali tekom svetovne vojne in že preje).

KONEC AFRIŠKE STAVKE.

London, Anglija, 1. marca. — Iz Johannesburga poročajo, da je število stavkarjev v okolici imenovanega mesta padlo na 5000 ter da se domneva, da je prišel s tem konec delavskih nemirov.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro p celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je zasedeno po italjanski armadi.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

100 lir	$ 6.50
300 lir	$18.75
500 lir	$30.00
1000 lir	$60.00

Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER.

KOMAJ SO SE POGAJANJA GLEDE JADRANSKEGA VPRAŠANJA ZAČELA SO SE ŽE PREKINILA

ITALJANSKI IN JUGOSLOVANSKI ZASTOPNIKI NISO MOGLI PRITI DO NIKAKEGA KOMPROMISA. — MINISTRSKI PREDSEDNIK NITTI BO ODPOTOVAL V SOBOTO V RIM. — PREJE JE BILO REČENO, DA JE MINISTRSKI PREDSEDNIK NITTI ZA URAVNAVO. ITALIJA SE NE ZAVZEMA VEČ ZA KORIDOR.

London, Anglija, 1. marca. (Zadnje poročilo). — Pogajanja med ministrskim predsednikom Nittijem ter zunanjim ministrom Trumbičem in Nikolo Pašićem, so se naenkrat končala.

Pogajanja se tekom tega tedna najbrže ne bodo več vršila.

Vse jadransko vprašanje je potemtakem ostalo na tehnici. Žnjim se bodo začeli baviti šele tedaj, ko se bo sestal najvišji zavezniški svet v Rimu.

Ministrski predsednik Nitti bo s svojimi tovariši odpotoval v soboto v Rim.

Italjanski zunanji minister Scialoia bo ostal tukaj kot načelnik laške delegacije.

Poročilo, da je bil Nitti ponudil Jugoslovanom nekaj koncesij, ni bilo potrjeno.

Tukajšni italjanski zastopniki se vprašujejo, kakšno stališče bo zavzel predsednik Wilson, ko se bodo pogajanjao bnovila.

Rim, Italija, 1. marca. — Soglasno z listom Messagero je ministrski predsednik Nitti pripravljen sprejeti kompromis, potom katerega naj bi se uravnalo jadransko vprašanje. Potom te uravnave, — pravi list, — bi Italija ne zahtevala teritorijalne nepretrganosti med Istro in Reko pod pogojem, da se stavi slednje imenovano mesto pod italjansko suvereniteto Ligo narodov pan aj bi imela v rokah administracijo reškega pristanišča.

Italjanski listi protestirajo, ker se je objavilo korešpondenco med predsednikom Wilsonom ter zavezniškimi ministrskimi predsedniki, tikajočo se jadranskega vprašanja, v listih Francije, Anglije in Amerike, dočim se tukajšnim listom ni dovolilo natisniti tozadevnih spomenic, ki so v prvi vrsti briga Italije, kot pravijo tukajšni listi.

Oficijelno se ugotavlja, da so se zavezniki dogovorili, da bodo objavili besedilo korešpondence istočasno, da pa je vsled prejšnega objavljenja poslanic od strani ameriškega časopisja smatrala angleška vlada za potrebno objaviti dokumente takoj, ne da bi čakala na posebnega kurirja italjanske delegacije, da pride v Rim z dokumenti. — Glasi se, da je bil italjanski kurir vsled stavke francoskih železničarjev prisiljen izbrati si pot po ovinku, da dospe do tukajšnega mesta.

Italjanski zastopniki v Londonu so razmišljali o tem, da so brzojavno sporočili besedilo poslanic v Rim, a ta misel je bila opuščena, ker je francoska vlada rekvirila francoske brzojavne črte.

Meje Albanije morajo biti take kot se jih je ustanovilo leta 1913 na konferenci v Londonu, soglasno z izjavo, katero je podal v Londonu poročevalcu Messaggera M. Radovič, črnogorski zastopnik jugoslovanske delegacije na mirovni konferenci. Izjavil je, da bosta Anglija in Francija mogoče pristali v pogoje te pogodbe, sklenjene v Londonu, čeprav se je predlagalo, naj se doseže kompromis, potom katerega naj bi bila Albanija razdeljena med Srbijo, Grško in Italijo.

— V obenem slučaju ni mogoče albanskega ozemlja napraviti predmet pogajanj, ki niso vredna prostega naroda kot je naš, — je rekel Radovič. — Mi hočemo, da ostane Albanija prosta in neodvisna ter prosimo le za potrebno majhno popravo naše meje, ki je dolga dvesto milj.

Listi dajejo izraza mnenju, da je bilo stališče Italije ojačeno vsled zadnje izmenjave poslanic med zavezniškimi ministrskimi predsedniki ter predsednikom Wilsonom ter dostavljajo, da sta se prvikrat italjanska vlada ter ameriški predsednik dogovorila glede ene točke, da se namreč dogovora z Jugoslovani ne sme doseči na škodo kakega drugega naroda, s katerim se misli Albanijo. (Italjani mislijo, da bo prišel čas, ko jo bodo lahko celo požrli).

ZABLOKIRANJE REKE.

Reka, 1. marca. — Pričelo se je obleganje (!) Reke z najstrožjimi blokadanimi odredbami proti uvažanju vseh potrebščin, vključno živila.

— Mogoče smo videti popustljivi napram onim, ki so zasedli Reko, — je rekel general Caviglia, poveljnik vladnih čet, — a stvar ni taka. Izvedli bomo železno blokado proti silam D'Annunzija. Ne nudim jim niti najmanjšega atoma, a za otroke je treba skrbeti. Raditega sem tudi dovolil, da pride 200 otrok iz Reke ter odpotuje v Milan.

Poročevalec je skušal izvedeti za razpoloženja različnih slojev na Reki. Vsi meščani, s katerimi je govoril, so bili mnenja, da je položaj kritičen in da se nahaja mesto v oprijemu največejega obupa, tako finančnega kot trgovskega. —

— Mi stradamo, — je rekel neki odlični bankir, ki je bil preje močan pristaš aneksijonistične stranke.

NOVA ZVEZA ZA IZPLAČEVANJA DENARJA

Naše denarne pošiljatve razpošilja in izplačuje sedaj po celi Jugoslaviji "Kraljevi poštni čekovni urad" v Ljubljani; to je tak državni zavod, kakor je bila C. k. poštna hranilnica na Dunaju, katera je mnogo let pred svetovno vojno izplačevala naše denarne pošiljatve širom avstro-ogrske monarhije.

Jamčimo za vsako denarno pošiljatev, toda za kake mogoče zamude v izplačilu, ki bi se povzročile po drugih, brez naše krivde, pa ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

100 kron	$1.20	500 kron	$ 5.00
200 kron	$2.25	1,000 kron	$ 9.50
300 kron	$3.00	5,000 kron	$47.50
400 kron	$4.00	10,000 kron	$95.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi.

Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER.

"GLAS NARODA"
(SLOVENIAN DAILY)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado $5.00
Za pol leta $3.00
Za štiri mesece $2.00
Za četrt leta $1.50
Za New York City $6.00
Za inozemstvo $7.00

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly $5.00

Advertisement on agreement

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N.Y.
Telephone: Cortlandt 2876

Kdo ima prav, predsednik Wilšon ali Italjani?

Tekom zadnjih dni pišejo ameriški listi številne članke glede jadranskega vprašanja in ti članki kažejo v pretežnih slučajih žalostno pomanjkanje poznavanja položaja v tem kotu Evrope.

Tako je naprimer pisal včeraj newyorški Sun in Herald, da bi bil le človek in pol v stanu rešiti jadransko vprašanje na zadovoljiv način in da je predsednik Wilson sam vseprej kot človek in pol ali superman.

To je res.

Nas, ki dobro poznamo položaj, ki vemo boljše kot ameriški listi, za kaj gre Italjanom in njihovim zaveznikom, take stvari ne vznemirjajo, še malo ne.

— Če bo obstajalo v Evropi še naprej stanje stvari kot je obstajalo pred svetovno vojno in ki je ravno dovedlo do tega velikanskega prelivanja krvi; če bo v Evropi imel močnejši še nadalje pravico zatirati majhnega in slabega, če bo smel v imenu pravice in prostosti krasti mu zemljo ter se sklicevati pri tem na strategične meje, na strategična zavarovanja proti strašnemu sovražniku, pri čemur je podoben volku, ki je požrl ovco, ker mu je kalila vodo; če bodo smele obstajati še naprej ter imeti moč grde tajne pogodbe, potem ne more imeti Amerika nobenega opravka več z evropskimi zadevami.

Amerika je šla v vojno, da pripomore k zmagi pravice in da pridobi prostost narodom, ki so bili skozi stoletja zatirani in tlačeni. Amerika ni šla v vojno, da pripomore Italiji do jugoslovanskih krajev ali da uveljavi Londonsko pogodbo in z njo vred tudi vse druge tajne imperijalistične pogodbe, sklenjene pred vojno in tekom nje.

Evropskim narodom, zavezniškim narodom, ki so se borili proti nemškemu imperijalizmu, je bila pomoč Amerike dobra, dokler so jo potrebovali. Sedaj, ko je Nemčija ponižana in Avstro-Ogrska uničena, pa si hočejo razdeliti plen ter se niti malo ne brigajo za mnenje Amerike, čeprav hodijo še vedno sem fehtat denar.

Kakšno je pravzaprav duševno razpoloženje Italjanov nam kaže neki italjanski dopisnik v nekem newyorškem listu, ki se jezi, zakaj pišejo listi vedno o Jugoslaviji, Ogrski itd. Po njegovem mnenju je to še vedno Avstro-Ogrska, stara sovražnica Italije, katero je bilo treba streti. On ne priznava oproščenih narodov slovanskih, ki so morali delati tlako Habsburžanom. On ne priznava obstoja novih držav, temveč pravi, da se je nekdanja Avstro-Ogrska le našemila, si nadela druga imena, da bi preslepila zavezniško javnost in Ameriko.

To je naziranje ameriškega Italijana, ter lahko rečemo, da je tudi naziranje pretežne večine italjanskega naroda, z njegovimi diplomati in politikaši vred.

To nam tudi pojasnjuje strah, ki ga imajo pred Jugoslovani ter slovanskimi narodi nekdanje Avstrije v splošnem. To nam tudi pojasnjuje njih nenasitnost z ozirom na ozemlja, katerih se hočejo polastiti.

Mislijo si namreč: — Čim več ugrabimo, temveč bomo lahko zasužnjili ter potujčili in tem večja bo razdalja, ki nas bo ločevala od Jugoslovanov. Kričimo in pretimo, dokler je še čas in čimbolj bomo kričali, tem več bomo dobili. To je prav po načinu mešetarjev in vedno velike in mogočne Italije.

Takozvana Wilsonova črta je vse, kar morejo Jugoslovani dati. To je skrajnost njih popustljivosti napram Italiji, — **če naj obveljajo principiji**, za katere se je tudi Italija borila v tej svetovni vojni, namreč principiji prostosti tudi njamanjšega naroda.

Pravimo če!

Če se pa ne mara uveljati teh principijev, če so bili le vada, le krinka, s katero se je zagrnilo imperijalistična stremljenja zavezniških narodov, potem pa naj se uveljavi Londonsko pogodbo, razbije celo Jugoslavijo ter jo razdeli med velike narode. Potem se ni treba prićkati za kos zemlje, kajti vsem je znano, da se Jugoslavija ne more boriti, da nima denarja, potrebnega materijala in da ji sedi sovražnik na vratu.

Od Vrhnike pa do Ljubljane je le štiri ur hoda in vsak odpor bi bil blaznost.

S tem pa prihajamo zopet nazaj na besede predsednika Wilsona v njegovi zadnji poslanici.

Kako je Liszt nehal kaditi.

Slavni virtuoz in skladatelj je popušil redno vsak dan eno smodko. Ko je imel oditi na potovanje, ga je vprašal sluga, koliko dni bo z doma in poleg odgovora mu je vložil v prtljago gotovo število smodk. To se je tudi zgodilo, ko se je Liszt neki dan odpravljal na Italjansko. Pri carinskem pregledu ga je vprašal carinski uradnik če nima kaj carini podvrženega. Vtopljen v misli je pozabil umetnik na smodke in odgovoril je: "Nak, nimam". Nezaupljivi uradnik pa je pregledal prtljago in našel smodke. Zaplenil mu jih je s prtljago vred, a vrhutega je moral Liszt plačati 500 lir globe. Občutljivemu Lisztu je bilo huje, da so ga smatrali za tihotapca, kakor da je prišel ob vso prtljago, ob 500 lir in smodke. Na njegovo željo je pojasnil njegov prijatelj, skladatelj Ricordi v Milanu, obmejnemu carinskemu uradu, kako je pravzaprav do tega prišlo, in umetnik je prtljago, smodke in 500 lir dobil nazaj. Ali odslej je prenehal kaditi, da je bil siguren, da se mu ne bode nikoli več neprijetnega pripetilo.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Naročnica. — Ne, po pošti še ni mogoče pošiljati blaga v domovino.

Dopisi

Imperial, Pa.

Da ne bodo rojaki po Ameriki mislili, da smo vsi tukaj zaspali kakor jazbeci pozimi, sem se zopet namenil poročati eno in drugo stvar.

Seveda, tistega poguma ni več. Odkar so nam vzeli pijačo, vlada povsod sama mizerija. V tukajšnjem Slovenskem Domu sedaj izgleda kakor bi bili odnesli ravnokar mrliča ven. Včasih smo imeli dosti zabave s tistimi, ki so se železne vode nacukali. Potem so znali prav po katoliško zabavljati in so bili jako napredni pri kozarcu. Vse je sililo h koritu. Sedaj, ko je treba natakarja za brezalkoholno pijačo in za upravljati tukajšnji Slovenski Dom, se pa težko dobi človeka, da bi notri delal.

Prodajalna, katera je bila že večkrat omenjena, pri vseh zaprekah takozvanih "naprednjakov" dobro napreduje. Trosijo se različne laži okoli, da bi škodovalo podjetju, katero se je s takim velikim trudom vstanovilo. Pred kratkim sem slišal laž čez vse laži, da vsi ljudje zahtevajo denar nazaj, kar pa ni resnica. Res je le, da zahteva denar prav potrebnih. Nekateri mislijo, da ako ne bodo zraven sodelovali, bo potem vsega konec. Ravno tisti, ki so se najbolj potegovali za vstanovitev prodajalne, so postali njeni nasprotniki. Če bi si naš poslovodja ne znal poiskati druge poti in odjemalcev, bi ne mogli napredovati s kimi značaji, katere vsak trgovec lahko kupi za par funtov sladkorja. O takih značajih velja pregovor: "Veliko klobukov, pa malo mož." Pri vsem tem igra velikokrat ulogo tudi osebno nasprotstvo, ker še pri glavnih narodnih inštitucijah ni sloge.

Še par besedi tistim, kateri okoli govorijo različne laži in pritožbe ter ljudi hujskajo. Znano je vsakemu, da se seja vrši dvakrat na mesec, in tam se ima vsaki delničar pravico pritožiti, ako mu ni kaj prav. Prečitani so tudi vsi posamezni računi od dveh tednov, koliko se notri kupi, koliko se ven proda, koliko je denarja v prodajalni, koliko na banki in sploh vsa poročila, kar se tiče prodajalne, tako da pameten človek lahko ve, da ni nobenih skrivnosti. Dokler se bo čez deset tisoč mesečno prodajalo, smo O. K.

Drugi trgovci tudi najrajši prodajajo našim ljudem, ker najbolj pošteno plačajo, zato pa je tako trganje za naše slovenske odjemalce. Tukaj je vsa tista ljubezen do naroda skupaj koncentrirana: za vaš denar! Zato pa bi moral biti narod skupen in izpregledati, kje ima svoje najboljše in odkrite prijatelje.

Kar se tiče prodajalne, bi svetoval, da bi se izplačevale takozvane dividende vsakega pol leta. To bi bilo najbolj pravilno. Sedaj delnice rapidno rastejo. Je pa veliko delničarjev, ki ne kupujejo dosti notri, in bi bili ravno tako deležni na povišanju delnic kot tisti, ki so stoodstotni odjemalci. Imelo bi tako biti: več ko boš kupil notri, več procentov boš dobil. To bi bilo gotovo v prid vsem odjemalcem, kakor tudi podjetju samemu.

Predno končam, moram omeniti, kar se tiče dela. Z delom je bolj počasi. Dobro polovico časa se večkrat doma pri peči grejemo.

Zdravstveni položaj je še precej povoljen, akoravno imamo že dosti slučajev "flu", vendar med našimi rojaki še dosedaj ni čutiti dosti te epidemije. Mizerije izza leta 1918 ne želimo več. Veliko revščine se je takrat napravilo in potem smo ob kritičnih časih navezani drug na drugega. Ako pride kdo v nesrečo, se bo gotovo obrnil za pomoč do svojih rojakov. Ako smo navezani drug na drugega v nesrečah, bodimo tudi skupni, kar se tiče interesov slovenskega naroda in slovenskega podjetja "zadružne prodajalne".

Slovenci, podpirajte svoja podjetja! Pozdrav vsem!

V. Peternel.

Chisholm, Minn.

Pred kratkim je prišla na tukajšnjo postajo neka mlada ženska s Francoskega. Ker se osobje ni znalo žnjo pomeniti, so poiskali nekega Francoza, ki je raztolmačil sledeče: Neki Črnogorec, mlad vdovec, je bil vojak na Francoskem. Zaljubil se je v to Francozinjo, ki je prišla za njim v Ameriko. Rojak se piše Štefan Kapa, ki bo obhajal po Veliki noči slovesno poroko z zaročenko.

Pred kratkim je umrla na Chisholmu Mrs. Mušič. Bolehala je že kakih 10 let na srčni napaki. Doma je bila iz Želimelj pri Ljubljani ter je bivala v Ameriki nad 22 let. Njeno samsko ime je bilo Marija Šenrk. Zapušča štiri hčere, enega sina ter žalujočega soproga. Starejša hči, poročena Marija Steblaj v Lorainu, Ohio, ni mogla vsled bolezni priti na pogreb.

Spomlad se bliža, čeprav je narava pokrita s snežno odejo. Čuje se, da bomo po Veliki noči obhajali precej porok. Zadnji predpust smo imeli na Chisholmu samo eno slovensko ženitovanje. Pozdrav!

Matija Pogorelc.

Denver, Colo.

Namenil sem se malo popisati razmere v tukajšnji naši naselbini, v Globeville in Elyria.

Kar se tiče delavskih razmer, se ne moremo pohvaliti, kajti vse je nekako klavrno. V tukajšnjih klavnicah so začeli precej delavce odpuščati od dela. Pravijo, da nimajo naročil itd. Kar se pa tiče rudotopilnice Globe, še nekaj malega životari, kar pa ni vredno, da bi sploh imenovali, da kaj obratuje, kajti še tisto, kar je, je največ tako delo, da ga ni mogoče vzdrževati, ker je jako nezdravo. Za tem delom ne svetujem nobenemu rojaku, da bi se sem podal. Kar se pa tiče drugih del, se tudi sedaj bolj težko dobi, kar pa upamo, da bo kmalu bolje.

V drugem oziru moram priznati, da denvenska naselbina precej dobro napreduje. Rojaki so postavili svojo cerkev ravno v sredini slovenske naselbine. To poslopje je najlepše v tukajšnji naselbini. Imamo tudi svoj Dom. To je Dom Slovenskih Društev, ki je last šestih tukajšnjih podpornih društev, in sicer dr. sv. Jožefa št. 21 JSKJ., dr. sv. Roka št. 113 KSKJ., dr. Kraljice sv. Rožnega Venca št. 7 ZSZ., dr. sv. Martina št. 1 ZSZ., dr. sv. Alojzija št. 19 ZSZ. in dr. Columbine št. 218 SNPJ. Imamo svoj Dom, kamor se lahko neovirano shajamo in prirejamo razne prireditve, kakor veselice in tudi par iger je preskrbel tukajšnji pevski in dramatični zbor Slovenec. Kakor se sliši, se bo kmalu igrala neka zanimiva igra v tukajšnji dvorani. Pevski in dramatični zbor se zares zanima in trudi, da bi kar najbolje izvršil svojo dolžnost in jo tudi deloma izvršuje, vendar bi pa potrebovali slovenskega učitelja, kateri bi poučeval v petju in dramatiki. Torej ako katerega Slovenca veseli priti v Denver in bi hotel poučevati, se lahko zglasi, nakar se lahko pogovorimo glede plače. Seveda bi moral pri tem imeti še drugo delo, kar pa, ako ima količkaj zmožnosti v kaki stroki ali jeziku, si bo lahko preskrbel v tukajšnjem mestu.

Dne 14. februarja je priredil direktorij Doma veselico v korist blagajni. Vse se je precej povoljno obneslo in je bilo čez 100 dolarjev čistega dobička. Posebno dobro se je obnesel petelin, kateri je na dražbi prinesel okroglo 30 dolarjev. Pri tem se je posebno odlikoval rojak iz bližnje naselbine po imenu George Zaletel, katerega je tudi navsezadnje dobil in potem zopet daroval v druge svrhe. Torej se mu vsi lepo zahvalimo za vdeležbo pri veselici, kakor tudi drugim rojakom ravno od tam. Zahvalimo se tudi Mr. Johnu Pekec, ker nam je daroval brezplačno jedila, ter vsem drugim, kateri so nas posetili na veselici ter prispevali s kakim darom.

Torej, rojaki, Dom bo treba plačati, zatorej vas vljudno vabim, da vsakikrat, kadar direktorij naredi kako veselico v korist istega, da se mnogoštevilno vdeležite, ker to je vendar last vseh nas, ne pa samo nekaterników. Zatorej je potreba, da se zavzemamo za stvar, od katere imamo koristi. Enkrat poletu bomo naredili fair za Dom, zatorej bi bilo potrebno se že sedaj pripravljati.

Dom v naselbini, kakor je denverska, je precej velikega pomena. Ravno mesto Denver ima prijetno lego, zdravo podnebje, kajti na stotine ljudi si pride iskat zdravja iz vzhoda. Denver je glavno mesto države Colorado in središče industrije zapada. Po lepoti se lahko to mesto prišteva med najlepše in čiste v Ameriki. Zatoraj smo lahko srečni in ponosni, da imamo svojo dvorano v takem mestu. Naše geslo bodi: sloga in prijateljstvo! Živeti moramo v lepi slogi med seboj in potem nam bo napredek zagotovljen v vseh ozirih.

K sklepu pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike.

Frank Škrabec.

Peter Zgaga

New York City, 2. marca.

Dragi prijatelj:

Iz tvojega pisma sem izvedel, da boš ves ta post porabil za premišljevanje, če bi se oženil ali ne.

Predvsem ti želim, da bi pri svoji izvoljenki tako rad stanoval kot raste oljka poleg vinske trte ter ji daje veliko mero rodovidnosti.

Kočljiva stvar je pa ta, ker še do danes ne poznaš svoje izvoljenke in ne veš kakšno bi si izbral.

Tukaj ti dam par nasvetov:

— Ne vzemi lepe ženske.

Če vzameš lepotico, si nakoplješ veliko skrb na vrat. Kajti tisto, na kar so obrnjene oči vseh, je težko čuvati in varovati.

Ne vzemi grde, kajti križ boš imel na vse večne čase. Po pravici bo namreč domnevala, da neprestano hrepeniš po kaki lepši kot je ona.

Mlada ne zna gospodinjiti, stara je pa čemerna, jezikava in nima otrok.

Če se poročiš z bogato, ti bo kmalo začela očitati, da si jo vzel zastran denarja in boš moral pri vsaki jedi slišati, da ješ za njen denar.

Ne vzemi revne. Take imajo ponavadi dosti otrok. Noč in dan boš moral delati, da boš preivel družino.

Ne vzemi nobene visokega rodu. Od zgoraj doli te bo gledala ter te smatrala sebi nevrednim.

Če bo nizkega rodu, je ne bo nihče cenil in sovražiti jo boš začel zaradi drugih ljudi.

Če se poročiš z vdovo, boš moral od jutra do večera poslušati hvalo, ki jo bo pela svojemu ranjkemu možu.

Z devicami je križ, ker so neizkušene.

Neumne ne smeš poročiti, kajti v tem slučaju bi ti sosedje vodili gospodarstvo, ne pa ona.

Če vzameš pametno, se priporoči Bogu in mamki božji.

Če vzameš rodovitno, boš moral mošnjo na široko odpreti ter si zapečati ušesa pred otročjim kričanjem.

Če so otroci dobro vzgojeni in potem umro, boš jokal za njimi.

Če bodo troci slabo vzgojeni, si boš pulil lase. Otroci so namreč nož, ki reže srca očetom.

Če boš imel lepo hčer, boš težko pazil nanjo.

Če boš imel grdo hčer, je zlepa ne boš mogel oddati.

Če se poročiš z neplodno, ne boš imel nobenega veselja in ne boš zadostil zakonskemu stanu.

Ako vzameš za ženo vzorno žensko, se boš moral vedno bati, da ti umre, če vzameš sitno in godrnjavo, boš imel po dnevi in ponoči zlodja poleg sebe.

Torej ti se hočeš poročiti, dragi prijatelj. Tresem se zate!

Ako pa ni nobenega drugega izhoda ti želim, da bi imel orlov pogled, volkov nos, lisjakov jezik, nojev želodec, volov hrbet in Rockefellerjev denar. Kajti vseh teh stvari v zakonu neobhodno potrebuješ.

Človek se rad iznebi dima, ognja in hude ženske. Ogenj pogasiš z vodo, pa ni ne ognja ne dima.

Zoper hudo žensko pa ni nobenega sredstva na svetu.

Če že ne gre drugače in se hočeš na vsak način poročiti, vzemi kolikor mogoče majhno žensko, kajti če so človeku na razpolago številne slabe stvari, je najboljše, če si izbere med njimi najmanjšo.

To ti odkritosrčno želi
tvoj prijatelj

Peter Zgaga.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N.S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:
JOHN GOUŽE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. M. So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:
GREGOR J. PORENTA, box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, S. R. box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:
JOSEPH PLAUTZ, Jr. 422-7th St. Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minn.
MATT POGORELC, 7 W. Madison St. Room 606 Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:
RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., NE Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, 4464 Washinton Street, Denver, Colo.
GREGOR HRESČAK, 497-8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotino glasilo: GLAS NARODA.

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vsa zdravniška spričevala, se naj pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici. V blagajni ima okrog $300.000. (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, odškodnin in posmrtnin je izplačala že nad poldrugi miljon dolarjev. Jednota šteje okrog 8 tisoč rednih članov (ic) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku.

Društva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tam kjer jih še ni, priporočamo vstanovitev novih. Kdor eli postati član, naj se zglasi pri tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za vstanovitev novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi s 8 člani ali članicami.

Koroške novice

Velikovške novice.

Z naredbo poverjeništva za notranje zadeve je namesto Jurija Čarfa imenovan za občinskega gerenta v Velikovcu dr. Ivan Vidmar, vladni koncipist pri okrajnem glavarstvu v Velikovcu.

Alojzij Švikaršič, begunec iz Št. Lipša, sin znane narodne koroške učiteljske družine, je vzel Sandwirtovo gostilno nasproti velikovškega skladišča v najem. Pravijo, da bo točil posebno dober sadni mošt.

Pred kratkim je bival v Velikovcu bivši okrajni sodnik Pötsch, ki služi sedaj v Gradcu. Nekega dne je sedel ta mož, ki slabo izgleda, v gostilni L. v nemški družbi ter strmečim velikovškim purgarjem pripovedoval, kako gladuje on in vsi drugi uradniki v Gradcu. In Velikovčani so mu zatrjevali: "Na, zum Essen hab'm'r hol." — Torej so Velikovčani z živežem zadovoljni. Pa vseeno velikovške Nemce prav nujno vabimo, da gredo za Pötschem na Hungerkur v Nemško Avstrijo!

"Volkswehrovci" vasujejo.

V Kočuho hodijo "volkswehrovci" vasovat. Pred kratkim so orožniki enega prijeli. Dan ima oči in noč ušesa. Volkswehrovci so "penzijonirani", zato bi pa radi zopet tu prebivali, kjer se še vendar do sitega najemo. Takih "vasnikov" pa ne potrebujemo.

Pevsko društvo v Škofičah.

V Škofičah ob jezeru se snuje "Slovensko pevsko in izobraževalno društvo Edinost", ki je potrebno podpore. Darove je treba pošiljati Josipu Obilčniku, p. Logavas, Koroško, Jugoslavia.

Z avstrijskega Koroškega.

Iz Srive Vrbe poročajo, da so ponoči vdrli neznani tatovi v vilo grofice Thorotzkai (prej vilo Kranzmayer) in pokradli dragocenosti v vrednosti 10,000 K.

Iz Beljaka poročajo, da so tatovi vdrli v cerkev na Peravi ter ukradli: 3 zlate kelihe, 2 ciborija, 1 monštranco, 1 do 2 m dolgi srebrni verigi, 3 zlate verižice, 1 široko srebrno verigo in 12 srebrnih figur. Te stvari so bile deloma kinč Matere Božje. 15 oltarnih prtov, 12 belih prtičev za "lavabo", 12 prtičev za kelihe, 2 črna plašča za cerkovnika. Profesorju Hribarju in profesorju Kunzeju so ukrali po en mašni kelih. V mirnem času so ukradeni predmeti bili vredni 12,240 kron.

Iz verodostojnih virov se poroča, da so oplenili nemški divjaki cerkev v Timenici, ki leži v coni B. Pokradli so monštranco, 2 keliha, vso mašno obleko in sveče, tako da si je moral tam pastirujoči provizor vse za mašo potrebno preskrbeti iz sosedne cerkve v Št. Lipšu. Kaj so delali divjaki z Najsvetejšim, si moremo misliti. Pri tem pa Nemci svetohlinsko zavijajo oči, češ, da je pri nas v Jugoslaviji vera v nevarnosti. Bog nas pa varuj gorečnikov, ki tako skrbe za svojo vero kot imenovani roparji. Že z verskega stališča torej moramo glasovati za Jugoslavijo, če hočemo, da ostanejo naše cerkve neoskrunjene.

Iz Lipe nad Vrbo poročajo: Nemška koroška vlada nam je predpisala, da moramo oddati iz žetve 1919. leta 8000 kg žita. Letina je bila slaba in vsled tega nismo mogli toliko oddati. A vse ni nič pomagalo. Prišla je "Volkswehr" z nasajenimi bajoneti, nam vzela žito, tako da ga sedaj še za setev ne bomo imeli. Srečni bratje v Jugoslaviji, ki imate polne kašte in ne čutite avstrijskih dobrot.

Za mošt, ki ga pijejo doma, morajo kmetje v Nemški Avstriji plačevati velik davek. Od najmajše stvari morajo plačati davek.

JUDENIČ NA POTI V PARIZ.

Kodanj, Dansko, 29. februarja. Oficijelno se je objavilo, da je letska vlada dovolila genealu Nikoli Judeniču, prejšnemu poveljniku ruske severo-zapadne armade in nekaterim častnikom njegovega štaba potovanje v Pariz, preko Libave.

Poročevalec berlinske Tigende v Revalu pravi, da so general Judenič in njegovi častniki zapustili Estonsko z avtomobilom, ki je nosil angleško zastavo. Poročevalec izjavlja, da je odnesel Judenič s seboj svoje privatno premoženje, katero se ceni na sto miljonov estonskih mark. Glede Judeničeve armade se poroča, da je ostalo na Estonskem 12,000 mož, ki trpijo na pegastem legarju. — Na Estonskem se nahaja nadalje 21 tisoč pribežnikov, med katerimi vlada veliko pomanjkanje.

$25.00 FOR THIS MADE TO YOUR MEASURE ALL WOOL SUIT

Vsaka obleka je narejena po posebni meri iz blaga, katero izberite ter krojeno tako kot vi določite. Mi pošljemo v poskušnjo, plačamo naprej stroške, da jo pomerite, pregledate in preiskušate. Dokler niste zadovoljni, vas še poskusno naročilo ne bo stalo niti enega centa.

Velik Cenik Zastonj!
Pošljite dopisnico za iztis cenika in knjigo za kroje z 52 suknenimi uzorci najboljših izdelkov in zadnjih newyorških in čikaških krojev. V nji je povedano, kako zamore vsak vzeti mero. Mi garantiramo, da vam bo popolnoma pristojalo. Če trgujete z nami, z izdelovalci, si lahko prihranite nepotrebne stroške. Dobite prvovrstno blago ter znižate stroške od 25 do 40odst. Pišite še danes.
THE BELL TAILORS Dept. 742
Adams and Green Street. Chicago, Ill.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Razmere na Hayti

ZADNJA CACO USTAJA (TAJNE ORGANIZACIJE NA OTOKU) JE DALA POVOD ZA DEPORTACIJO VSAKEGA ČLOVEKA NEMŠKE KRVI N AOTOKU. — TO JE EN NAČIN ZAVAROVANJA AMERIŠKIH INTERESOV.

Poroča Lindsay Denison.

Port-au-Prince, Hayti, v februarju. — Več kot 60 državljanov Nemčije je bilo deportiranih v Nemčijo preko Holandske iz republike Hayti od 1. februarja tega leta naprej.

Deportirani pa so bili na povelje "vlade republike Hayti" z utemeljevanjem, da so direktno ali indirektno financirali ter pospeševali Caco ustajo z dne 16. januarja tekočega leta.

V kolikor je znano oblastim, je na Hayti še vedno dvajset nemških državljanov. Ti bodo sledili ostalim Nemcem v domovino, kakorhitro bo mogoče dobiti zanje mesta na parnikih. Edine osebe nemškega izvora, ki bodo nato ostale na Hayti, bodo one, ki so postali državljani republike Hayti, državljani Združenih držav ali pa podaniki in državljani ostalih zavezniških narodov.

V rokah oblasti, tako hayitskih kot ameriških, ni nobenega dokaza, da bi zadnji Caco naval na Port-au-Prince započeli, financirali ali vodili Nemci, skupno ali posamič.

Ti ljudje, ki so večinoma preživeli svoja življenja v tropičnih krajih in kojih nekateri so nagromadili velika bogastva kot trgovci, plantažniki in eksporterji, so bili izgnani, ker predstavljajo oviro za ameriški trgovski razvoj v tej republiki.

Njih uspeh, da so se znali zopet povspeti na prejšnje stališče izza podpisanja premirja in gotovost, da bodo v stanu v teku par let priti na svoje prejšnje mesto na vročem solncu republike Hayti, to je dalo povod za njih izgnanje. Caco ustaja z dne 16. januarja je dala primeren ter tehnično sprejemljiv vzrok, da se jih je pognalo iz dežele.

V Aux Cayes hodi neki Nemec, po imenu Otten, na pomol ob prihodu vsake ladje, v upanju, da si izposodi denar, s katerim bi lahko odpotoval domov. Kake vrste simpatij uživa ta človek pri svojih prejšnih ameriških trgovskih tovariših, je razvidno iz odgovora nekega ladijskega kapitana, katerega je Nemec naprosil, naj ga vzame na krov nizozemskega parnika, ker bi moral drugače v ječo:

—Za celi svet ne. Preje sem vas pogrešal, kadar sem prišel v Aux Cayes, a sedaj bom vedel, kje iskati vas.

Ko sem ga vprašal, kako je bila stvar, je kapitan odgovoril:

— Ni slab človek. Če ga smatram za posameznika, mi je žal zanj, a nisem imel denarja, da mu ga posodim. Kot del sistema, katerega je predstavljal in katerega je predstavljal in katera bi zopet predstavljal, če bi imel priliko, pa sem mnenja, da je bil deležen ravno tega, kar mu je ušlo.

Ko je stopila republika Hayti v vrsto narodov, ki so napovedali Nemčiji vojno, je bilo v republiki nekako sto Nemcev, torej več državljanov kakih drugih dežel, seveda z izjemo Amerikancev, ki imajo protektorat nad republiko.

Teh sto mož je imelo tak oprijem na trgovino Hayti-ja kot so ga imeli Nemci po celi centralni in južni Ameriki pred svetovno vojno. Nemci so znali napraviti se delom naroda. Poznali niso nikake razlike barv. Sprejeli so prevladujoči sistem kreditov, gledali nato, da so bili njih importi polni kot so želeli odjemalci ter vršili trgovino na napol socijalni, napol trgovski način, ki se povsem prilega trgovskim instinktom tropičnega trgovca. Nemci niso nikdar poskušali agresivnega razvoja.

Najbližji tekmeci na Hayti so bili Sirci. Značilno je, da se je vlada Hayti-ja skozi deset let prepirala z Anglijo, Francijo in Zdr. državami glede dekreta, tikajočega se izgona vseh Sircev iz republike, vključno onih Sircev, ki so bili naturalizirani v državah, ki so protestirale proti temu dekretu. Dekret je bil razveljavljen na zahtevo ameriške vlade malo pred ameriško okupacijo. Ta dekret se je pripisovalo po pravici ali ne, nemškemu pritisku na haytsko vlado.

Kakorhitro je bila republika v vojni, je imenovala varuha za imetje inozemcev. Ta je prevzel vso nemško last, v kolikor jo je bilo mogoče ugotoviti. Pred vojno je predstavljal največjo neoficijelno moč v Port-au-Prince nemški miljonar Keytel, kojega palača na griču zunaj mesta je bila zbirališče vse domače gospode. Keytel je bil prvi na deportacijskem seznamu ter je odšel iz dežele s par tisoč dolarji, katerih ni mogel zapleniti varuh, ker so bili izposojeni na besedo.

Ker se je bilo bati, da bi bili Nemci na otoku v zvezi z nemškimi podmorskimi čolni ter roparskimi križarkami, je vlada štirideset Nemcev internirala. Ti možje so morali v navadne ječe, obenem z obenem z drugimi domačimi zločinci. Nekateri med njimi so zboleli ter umrli.

Po podpisanju premirja so internirane Nemce izpustili na prosto. Nekateri so odšli v Nemčijo in dva teh sta se nato zopet vrnila na Hayti. Drugi pa so zopet pričeli kot majhni uradniki, agenti, komisijonarji, dočim so bili preje gospodarji.

Povest najboljše lahko povemo z besedami nekega uradnika, je imel priliko slediti vsakemu koraku tekom pogajanj med oblastmi Hayti-ja ter Združenih držav. Ko je govoril, je moral priti v pristanišče ravno Prinz Viljem I., da vzame na krov nadaljni oddelek štiridesetih Nemcev, s katerimi je odplul dne 11. februarja.

— Res je, da je vojna končana, — je rekel, — ter je videti precej pozno za deportacije na podlagi vojno-časnih polnomoči. Na vsak način bi bilo bolj pametno, če bi se te ljudi deportiralo že dosti preje. Položaj pa je naslednji:

— Amerikanci so prišli na Hayti, da nalože tukaj svoj denar, podkrepljeni z vednostjo, da se je lotila vlada Združenih držav naloge priskočiti republiki na pomoč ter jo postaviti na lastne noge, čeprav bi vzelo to makar dvajset let. Amerikanec bi pričel zvijati se naokrog kot se mora vsak človek v novi in tuji deželi. Skoro neizogibno bi moral najeti Nemca, ki ima izkušnje v trgovini otoka kot pomočnika, upravitelja ali v kaki drugi lastnosti.

— V teku treh ali štirih mesecev bi bil Nemec v biznesu, bi ga upravljal ter nadvladoval. Skoro gotovo je bilo, da bi bil v par nadaljnih mesecih. Nemec gospodar, dočim bi moral Amerikanec, ki je dal na razpolago kapital in inicijativo, ali delati za Nemca ali pa se vrniti domov s praznim žepom.

— Naloge Združenih držav na Hayti ni mogoče vršiti na ta način. Mi nismo tukaj, da bi posnemali smetano z dežele, kadar pride na vrh, da bi jemali dobičke od divje kave, divjega sladkornega trsa in divjega bombaža za dobo stotih let ali še več. Mi smo tukaj, da kultiviramo, da gradimo in da damo domačinom priliko za zadostno hrano, obleko in dosega blagostanja, ki je dediščina pridnega in podjetnega naroda.

Skozi mesece je bila gotova stvar, da je treba najti kako metodo, potom katere bi se spravilo nemški upliv iz dežele ter spravilo iz nje tudi toliko Nemcev kot mogoče, če ne že vseh. Caco napad je nudil prvo priliko, katero se je tudi pošteno izrabilo.

— Kdo odreja deportacije? — sem vprašal. — Okupacijska oblast ali haytska vlada?

— Haytska vlada, seveda, — se je glasil resen odgovor. — Nobene druge avtoritete ni bilo, ki bi mogla pričeti s tako akcijo. In v tem dejstvu najdete tudi vzrok, zakaj morajo ti deportirani sami plačati svoj prevoz. Haytska vlada nima na razpolago nikakega sklada, iz katerega bi se moglo plačati tako prevoznino.

Položaj je postal še bolj resen neposredno pred deportacijami vsled osornega sporočila družbe ki je bila lastnica edinega pomola v pristanišču, zgrajenega z nemškim kapitalom, čeprav pozneje izročena nominalno v druge roke. V tem sporočilu se je glasilo, da se ne bo obnovilo zajemščine pomola za vlado. Haytske oblasti so poslale sporočilo ameriškim oblastim. Družba je dobila kratko sporočila od brigadnega glavnega stana, nakar je družba hitro umaknila odpoveď ter izjavila, da je šlo za neko "nesporazumljenje".

Nemci, ki so odhajali, so se vedli zelo izzivalno. Klicali so s parnika: — Prišli bomo nazaj! M inimamo nobenega strahu ter bomo prišli nazaj. Ko pa bomo prišli, ne bomo prosili nikogar za dovoljenje, niti Amerikancev, niti ameriške vlade.

Glede dejanskega vira dobave orožja in municije za Caco ustajo ne vlada tako globoka skrivnost. Cacos, ki so vedno pripravljeni na roparske ekspedicije, so orodje politikašev. Viri opozicije ali protiameriške stranke na otok Hayti so slični onim majhne krajevne ali državne politične stranke v Združenih državah. V tropičnih deželah se kampanjske sklade porabi za puške in municijo, kot že preje omenjeno, ne pa za parade, zborovanja, literaturo in tako dalje. Metoda spravljanji orožja v roke revolucijonarjev je prav tako stara kot so stara ustaška gibanja.

Prav kot so kampanjski komiteji v Združenih državah sprejemali od trgovskih interesov, tako so tudi na Hayti posamezni Nemci prispevali za opozicijsko stranko. Nobenega dokaza takih prispevkov pa se ni omenjalo v zvezi z deportacijskim poveljem.

Liniment

"ali olje, bi moralo biti vedno pripravljeno v hiši za takojšno rabo v sili, kjer je lokalna vporaba edino sredstvo za takojšno olajšavo in vspešno ozdravljenje bolečin. Prav storite, če kupite

Severa's Gothard Oil

(Severova Gothardska olje), in ga rabite kot liniment ali mazilo pri lokalni vporabi za zdravljenje revmatizma, nevralgije, izpahnjenja, otekline, potečanje vratnih žlez, otrpljenje mišic in členov ter bolečin. Cena 30c in 2c davka, ali 60c in 3c davka, v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Delavske razmere na Porto Rico

Slabe ekonomske razmere delavcev na Porto Ricu so imele za posledico, da se je pojavil razred agitatorjev. To so povečini ljudje, ki so bili deležni nekaj vzgoje, ki so zgovorni, ki kažejo veliko unemo za interese svojih so-delavcev in ki so tudi pričeli z bojem med delom in delodajalci. Ta boj se je sedaj že splošno razširil. Med nasprotujočimi si silami se delavci in njih voditelji ozirajo na Združene države in organizirano delo v Združenih državah za pomoč. Do kakega obsega temelji narod na Portoricu svoja upanja na narod Združenih držav, je lahko razsoditi iz prostovoljnih izjav, katere je čuti po celem otoku. Na tem mestu je treba priznati, da niso ljudje, ki so podali raziskovalcu take izjave, vedeli, da je slednji v zvezi z zvezno vlado.

Kaj pravijo ti ljudje? O, če bi bil narod Združenih držav le informiran o našem bednem položaju, potem bi gotovo storil svoje korake, da ga izboljša. Pišite, prosimo vas, v ameriške liste, da bo ameriški narod izvedel resnico glede položaja.

Kak drugi pa je dostavil:

— In kaj takega se dovoli, da obstaja pod ameriško zastavo!

V naslednjem hočemo podati ugotovilo, katero je podal neki mlad Portoričan, ki je bil pred kratkim odpuščen iz kempe Las Casas, kjer je služil skozi šest mesecev, kot prostovoljec. Predno je stopil v službo, je bil zaposlen pri vladi otoka kot telegrafist.

— Mi ljubimo ameriško zastavo, — je rekel mladi mož, — ter smo prepričani, da dobri ameriški narod noče, da bi se z nami postopalo na način kot postopajo z nami ameriške kompanije. Ko se boste vrnili v Združene države, vas prosim, da poveste narodu potom časopisja, kaj ste videli tukaj. Bodite pa pazni ter ne omenite imen delavcev, ki so vam dali tozadevne informacije, kajti kompanija bi jih prisilila, da se izselijo iz svojih hiš v teku štiriindvajsetih ur.

Neki Portoričan, ki je sedaj v službi zvezne vlade, ki je živel več let v Združenih držah in ki je mož neobičajne inteligence, je počal prostovoljno naslednjo izjavo:

— Če ne bo vlada Združenih držav v bližnji bodočnosti posvetila več pozornosti ekonomskim razmeram naroda na Portoricu, bo nastal konflikt, glede kojega narave bo odločal narod sam.

Še vedno jadransko vprašanje

(Iz glavnega urada JRZ.)

Zopet se govori in piše o jadranskem vprašanju ali o "reškem problemu", kakor so lani po napačnem začeli imenovati stvar, ki jo zavijajo v pajčolan, da ne bo svet spoznal njega pravega jedra. Iz Pariza in Londona prihajajo poročila, po katerih bi bilo soditi, da stoji problem pred neposredno rešitvijo. Jugoslovanom so se pošiljali nekaki ultimati, tajna londonska pogodba se je zopet vlačila na dan, ali zopet z vsakovrstnimi rezervami, in izrekala se je grožnja, da se ta pogodba siloma izvrši, če ne pristanejo Jugoslovani na nekakšen "kompromis" z dne 20. januarja, katerega podrobnosti so tudi zagrnjene z meglo tajne diplomacije, o katerem je pa vendar znano, da jemlje Jugoslovanom čisto jugoslovanske kraje in jih priznava Italiji.

Kompromis — to je treba poudariti — je v tem slučaju beseda, ki moti in zavaja. Kompromis je sporazum. Ta bi bil potreben med strankami, ki so direktno prizadete: to so Jugoslovani in Italija. Ali med njimi ni nobenega sporazuma in tudi ni bilo med njimi takih direktnih razprav in pogajanj, ki bi mogla voditi do sporazuma. Kompromis je bil sklenjen med Italijo in nekaterimi drugimi vladami brez Jugoslavije, torej brez tistega faktorja, za čigar kožo gre. Za Jugoslovane to ni kompromis, temveč diktat, ki ga spremlja grožnja. Takozvani kompromis ali pa londonska pogodba, bič ali pa korobač — to je alternativa.

V spor je posegel tudi ameriški prezident Wilson, o čemer je dnevno časopisje obširno pisalo. V Parizu in Londonu so zaradi njegovega koraka zelo hudi, in italjanskim aneksijam naklonjeno časopisje se priskuša v sarkazmu, da prehaja v smešnost in otročarijo. Z ozirom na trenotno politično situacijo bo ameriški vpliv za enkrat praktično majhen, pomen pa ima stališče Amerike zaradi tega, ker še ni vseh dni konec in pojde zgodovina tudi izza podpisa vseh mogočih pogodb in kompromisov dalje svojo pot.

Ta hip, ko pišemo te vrstice, še ni vprašanje "rešeno", kljub vsakovrstnim terminom. Ali rešeno ne bo niti tedaj, dakar izreko tisti, ki so danes močni, svojo voljo. Napačno bi bilo izza vseh skušenj gojiti nekak optimizem, ki se ne vjema s situacijo. Skoraj bi se lahko stavilo, da se Jugoslovanom ne prikroji pravica, in pravzaprav je le še vprašanje, kako velika je krivica, ki jo utrpe. To pa ni odločilno vprašanje, ker ne gre za par vasi več ali manj, ampak za življenske možnosti Jugoslovanov, za bodoče razmerje med Italijo in Jugoslavijo, za balkanski problem in za evropski mir, ki pomeni približno toliko, kolikor svetovni mir.

Vprašanje se ne rešuje, kajti če velja na sploh beseda, da ne more biti nobeno vprašanje rešeno, dokler ni rešeno na podlagi pravičnosti, velja to prav posebno za jadransko vprašanje, katerega ne morejo ali pa nočejo gotovi visoki diplomati nikakor prav razumeti.

Gotovo gre Jugoslovanom — kakor vsakemu živemu organizmu — za njih pravice. Življenski nagon samoohranitve ne more niti v njih izumreti, dokler niso pobiti, in zato je vsako filozofiranje o asimilaciji anektiranih Slovencev in Hrvatov, o njih sprijaznjenju z namenjenimi razmerami, o kapitulaciji pred "neizogibno" usodo odveč. Ljudstvo, ki ga hoče Italija podvreči svoji vladi, ima voljo za življenje v sebi, in sicer ne le za golo gmotno, ampak za popolno človeško življenje, torej tudi za narodni obstoj, brez katerega ne more biti kulturnega in tistega socijalnega življenja, ki se edino more strinjati z njegovim značajem. To ljudstvo se za enkrat za siloma lahko inkorporira v Italijo in podvrže vladi kralja Viktorja Emanuela, ali čam bolj siloma, čim bolj proti njegovi volji se to izvrši, tem odločnejši in žilavejši bo njegov odpor zoper tuje gospodstvo, katerega ne mara in katerega se je branilo.

Ne gre za to, ali hočemo ali nočemo slovensko iredento in nacionalne boje v Italiji. Dejstva je treba jemati taka, kakršna so in žnjimi je treba računiti. Kdor količkaj pozna primorsko prebivalstvo, ne more niti za trenotek dvomiti, da bo salo proti nepoklicani vladi v najostrejši opoziciji, da bo branilo svojo narodno eksistenco z vsemi sredstvi ter da bo vedno hrepenelo po združitvi s svojimi rojaki. Vpoštevati je tudi treba, da si je to ljudstvo pridobilo bojevitost in bojne izkušnje že v stari Avstriji in da jih bo v Italiji porabilo. Ker pa poznamo tudi italjansko politiko in njene metode, si lahko na prstih izračunamo, da bo njena vlada zatirala vsako narodno gibanje med podvrženimi Jugoslovani, želeča, da napravi iz njih Italjane in da bo vsled tega rastel avtomatično tlak in protitlak, skratka, da se bo v Julijski Benečiji vse, kar se je godilo pod Avstrijo, le še potencirano ter z večjo strastjo.

Ali če bi bilo to vse, bi gospodje v Parizu in Londonu lahko skomizgavali, češ, stvar Italije je, kako bo vzdrževala "red" v "svoji hiši". Sicer ne bi niti za vsako skomizgavanje imeli absoluten vzrok, zakaj zgodovina bi jih lahko poučila, da so domače nacionalne nevarnosti, ki se prepletajo čez mejo, lahko tudi internacionalne nevarnosti. Avstrija je bila tudi tukaj klasičen vzgled, in Francozi bi se lahko spomnili na Alzacijo in Loreno. Kdor resnično ljubi mir, ga ne želi le v lastni hiši, temveč tudi pri sosedu.

Nevarnost je pa večja. Ves čas je bilo jasno, da gre Italija za popolnim obvladanjem Jadranskega morja. Že davno je bila teorija njih aneksionistov, da je Adrija bolj jezero kakor morje in da mora to jezero biti italjansko. Voda se obvladuje z brega, in da osnovi svoje doktrine, je morala Italija zahtevati jadranske bregove. Nihče ne dvomi, da bi ji bilo najljubše, če bi jih mogla dobiti vse. Morala pa je brzdati svoj apetit in je storila razne "koncesije". Nekaj obrežja prepušča milostno Jugoslovanom, ali v svojo oblast hoče spraviti vse tiste točke, ki ji zagotavljajo hegemonijo in napravljajo vso jugoslovansko moč iluzorično. Tudi kontrolo nad Albanijo si zagotavlja, dasi se tudi tam ne more sklicavati na nobene narodne pravice.

Vse "koncesije", ki jih dela italjanska vlada sedaj, so pa storjene z "reservatio mentalis", s tihim pridržkom, da jih opozove, kedar pride čas za to. Ni treba pripisavati italjanski vladi nobene posebne hudobnosti, da se pride do takih zaključkov. Čim si je Italija izbrala politiko aneksij, je morala to politiko voditi dalje. Za to bodo skrbeli gospodarski interesi. V Rimu ne slede osvojevalni politiki zaradi časti, ampak namišljenih stvarnih obzirov, ki so v prvi vrsti ekonomskega značaja. Na Jadranskem morju hočejo vladati, da bodo tam edini gospodarji, da bodo na njem gospodarsko suvereni. Ali morje samo na sebi ne pomeni nič več, kakor železniški tir. Kako, odkod naj se speljuje trgovina na Jadransko morje, da se ugodi italjanskim željam? Kako naj si Italija zavaruje moč, da bo res gospodarsko gospodovala?

Vsa trgovinska politika je v zvezi z državno politiko. Tendenci po trgovskem osvajanju sledi tendenca po teritorijalnem osvajanju. Če misli ali ne misli sedanja italjanska vlada danes na to, da bo prej ali slej postavljena pred problem večje teritorijalne posesti na Balkanu, kateremu služi Jadransko morje. V svojih namenih se ne bo čutila varne, dokler ne bo njena beseda in njena volja absolutno merodajna na obeh straneh "jezera", torej dokler ne bo tudi politično gospodovala povsod, kjer bodo njeni interesi prizadeti.

Prvi korak Italije na Balkanu ne more ostati njen zadnji. Njen meč bo vedno ogroževal balkanske narode, in če računa danes na njih neslogo in razcepitev, če ima v svojih špekulacijah že zveze z enimi proti drugim, kakor se je že nekolikokrat poročalo, se pokaže, da dela račun brez krčmarja, čim postane nevarnost njenega prodiranja akutna.

Vsaka italjanska aneksija na vzhodni strani Jadranskega morja pomeni večno možnost nove balkanske vojne. Kakšna bi bila konstelacija balkanskih sil v tem slučaju, je pravzaprav opstranska reč. Stokrat važnejše je dejstvo, da pomeni to nevarnost nove evropske vojne. Balkan je bil vulkan (ognjenik) in to še ni minilo. Balkan je v vseh svojih delih pretežno agraren in ostane tak še precej časa, kajti tudi v gospodarskih preobrazbah se ne gode čudeži. Povrh tega je ves Balkan ekonomično izsesan in bo iz vseh teh razlogov v neštetih ozirih odvisen od tujih držav. To se pravi: Razne zunanje države bodo interesirane na njem, vsaka bo hotela ščititi svoje interese. Srajca je telesu vedno bližja od suknje. Kadar gre za velike trgovske ali sploh gospodarske interese, je vsak sam sebi najbližji, in najlepše alijance, ki so v nasprotju z lastnimi koristmi, izgube svoj pomen.

Italija je bila članica srednjeevropejske trozveze; v zadnji vojni se je bojevala proti svojim večerajšnjim zaveznikom. Italija je danes del entente; nihče ne more prerokovati, kje bo čez deset ali dvajset let. Lahko se pa ugane, da ne bodo niti Francozi, niti Angleži, niti kdo drugi trpeli, da obvlada Italija ves Balkan, medtem ko mora po njeni sedanji politiki njeno stremljenje iti baš za tem.

Naj se stvar zasuče tako ali tako, sklep ne more biti drugačen, kakor da nosi vsaka italjanska aneksija kal nove vojne v sebi. Če ne zmaga še zadnjo uro zdravi razum, postane ta nevarnost lahko največja za Evropo.

Ako se "reši" vprašanje sedaj res po zahtevah Italije, bo v interesu Jugoslovanov, v interesu Evrope in tudi v resničnem interesu Italije same, da razmerje čim prej odstrani ter krivca odpravi. Kako bo to najbolje mogoče, pokaže čas. Gotovi si ne želi nihče med nami, da bi radi tega vprašanja zopet tekla kri. Marsikaj se lahko zgodi, da se vprašanje definitivno, to se pravi pravično reši brez orožja. Možnih izpremenb je toliko, da ne more danes nihče igrati absolutnega preroka. Ali na straži bo treba stati neprenehoma in Jugoslovani ne smejo zapustiti svojih morda provizorično izgubljenih bratov; predvsem bo treba pomoči, da morejo ohraniti svojo narodno eksistenco in svojo kulturo, da ne vtonejo v tujem morju in da ne pade njih vera v končno pravično rešitev.

Te velike naloge se zaveda tudi Jugoslov. Republičansko Združenje. Njegova glavna skrb je in bo, pa naj pade sedaj taka ali pa drugačna odločitev, da ne izgube ločeni deli svojega jezika, svoje šole, svoje knjige. Če se reši to, mora bodočnost prinesti pravico. In to delo se ne bo zanemarilo.

* * *

ZAHVALA.

Jugoslov. Republičansko Združenje se tem potom zahvaljuje vsem organizacijam in društvom, ki so poslala brzojavko na predsednika Wilsona in tako dejansko demonstrirala, da jim je usoda primorskih Slovencev in Hrvatov pri srcu. Pri najboljši volji nam je nemogoče ponatisniti nebroj poslanih kopij od brzojavk, zato naj zadostuje zavest vsakemu, da je storilo njihovo društvo svojo narodno dolžnost. Omenimo naj, da je tudi izvrševalni odbor Jugoslov. Republičanskega Združenja poslal obširno brzojavko na predsednika Wilsona. Torej še enkrat: Hvala vsem!

Jugoslovansko Republičansko
Združenje.

35000 K mesečno za sobo.

Neka Ida Bondiova v Pragi je oddala nekemu podnajemniku sobo za 70 dolarjev na mesec. Zahtevala je plačilo v dolarjih, to je po češkem kurzu 3500 K na mesec. Na uradu, ki se bavi z oderuhi in navijalci cen, je dobila za to primeren poduk.

ZDRAVLJENJE BOLNIH
z najboljšim zdravilom na svetu.

V slučajih epedimije
je treba uporabljati
tako zdravilo

Že dolgo let hrepeni človeštvo po pravem naravnem zdravilu, ki bi pomagalo ozdraviti in odstraniti najbolj navadne bolezni. To čisto naravno zdravilo vsebuje štiri velike prednosti, katere človeštvo najbolj potrebuje.

Prvič.—Prepreči bolezen, če se ga enkrat na teden redno vzame.

Drugič.—Pomaga onim, ki trpe vsled želodčnih, jetrnih, ledičnih, črevesnih ali krvnih bolezni.

Tretjič.—Uravna, obogati, izčisti slabo in zastrupljeno kri.

Četrtič.—To je največja sila, ki prežene hud prehlad bolj uspešno kot katerokoli drugo zdravilo, katerega jemlje bolnik, kajti pospešuje hitrejšo cirkulacijo krvi po telesu in na ta način ščiti pred nevarnimi boleznimi.

To slavno zdravilo so uporabljali že stoletja v Evropi, Egiptu, Arabiji, Perziji in Indiji ter je sestavljeno iz korenin, skorij, peres, semen, jagod, zelišč in rož. Imenuje se Bolgarski Krvni Čaj in miljonom ljudi, ki ga uporabljajo, je znana njegova zdravilna moč ter nočejo drugega zdravila. Vedno ga imajo doma, kajti vedo, da je Bolgarski Krvni Čaj najčistejše in najboljše zdravilo za zdravje. Pojdite še danes k svojemu lekarnarju in vprašajte ga za Bolgarski Krvni Čaj. (Ne vzemite ponaredb.) Če je brez njega, mu recite, naj si ga nabavi, ako ga pa hočete imeti takoj, ga vam bomo poslali takoj zavarovano, poštnina plačana. Pošljite $1.25 za eno veliko družinsko škatljo, ali $3.15 za tri škatlje ali pa $5.25 za šest škatelj. Naslov: Marvel Products Co., 9 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

Moški in ženske

Ne napravite napake. Zakaj si ne preskrbite najstarejšega, najpoštenejšega, najiskušenejšega in najboljšega zdravnika v začetku. Dr. Mullin ima 30 let izkušnje v zdravljenju tisočev in tisočev bolnikov bolnih na najrazličnejše načine. Vsled tega je postal najbolj neodvisen zdravnik, pri katerem se lahko zasigurate za svojo bolezen. Brez skrbi boste dobili pri njem najbolj temeljito zdravljenje in veliko resnično pomoč za vaš denar.

Brezplačna zdravniška preiskava potom stroja.
Govori vaš materni jezik.
Uradne ure od 9. do 8. V nedeljo od 10. do 2.
Dr. B. F. MULLIN
611 - 6th Ave, 2nd Floor, PITTSBURGH, PA.
Nasproti glavne pošte.

GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPISAL GABRIEL FERRY.

Za "Glas Naroda" prevedel G. P.

168 (Nadaljevanje).

Sedemindvajset mrtvecev je krilo tla, med njimi osemnajst Indijancev. Le še par ogorčenih skupin se je še borilo, nekako dvajset po številu, ko sta Kanadec in Pepe tretjikrat v življenju stala obema piratoma nasproti, lice proti licu.

Še opojen od bojne strasti, se je vrgel Bois-Rose z dvignjeno sekiro na Mestiza. Ta je najmlajši ter najmočnejši ter je vsled tega po pravici pripadal Kanadcu. Mestizo se je izognil udarcu ter že hotel planiti naprej, da se oklene Bois-Roseja s svojimi mišičastimi rokami, ko je ob pogledu na Wilsona, ki je že zopet basal svojo puško, odnehal od svojega sklepa ter pohitel na skrajni rob loke.

Na dotičnem mestu je ležalo odmrlo drevo kot jih je najti tako mnogo. Del vej se je odtrgal in ostale suhe veje so z deblom vred predstavljale nekako utrdbo. Bois-Rose pa je bil vsled skupine borilcev, ki so se nahajali med njim in Mestizom, oviran odrezati mu umikanje.

Kar se tiče Pepeta, ki je vedno držal svojo besedo, je brez pomisleka izvedel udarec proti glavi starega renegata. Main Rouge pa je z dvignjeno sekiro pariral udarec in kopito puške se je zdrobilo v rokah Pepeta. Bandit se je za trenutek pomišljal, če naj plane na razoroženega nasprotnika. Ker pa je zapazil na strani Španca Fabijana z bodalcem v roki, je istotako pohitel za deblo, za katerim je bil našel Mestizo zavetišče.

Slednji je zopet nabasal svojo puško, ne da bi pri tem izpustil iz oči niti ene kretnje obeh lovcev. Blisk veselja se je pojavil v očeh bandita, ki si je mogel v par sekundah izbrati svojo žrtev, ko je Pepe istotako zapazil neko drugo deblo na tleh. Čeprav ni imelo to deblo nikakih vej, ker so jih bobri že davno obglodali, je vendar nudilo varstva za lovca.

— Pojdi hitro sem, Bois-Rose, hitro — je vzkliknil Pepe.

Kanadec je hitro sledil pozivu prijatelja in v trenutku, ko se je vrgel na tla, je iskal Mestizo z očmi žrtev. Fabijan se je ob strani Wilsona vrgel za neko bobrovo kočo in Mestizo ni videl nobenega izmed sovražnikov, po kojih krvi je hrepenel.

Nato sta pričela oba pirata streljati na vakerje, ne da bi jim mogel Kanadec s svojimi prijatelji kaj takega preprečiti.

— Sto vragov! Ti lopovi ne smejo ostati tam ter nam tudi ne smejo uiti, — je rekel Pepe proti Bois-Roseju.

— Ne, gotovo ne, in tudi če bi moral pri tem izgubiti svoje življenje. Ta dva lopova bosta morala plačati strah, katerega sem prestal.

Po teh besedah je Kandaec že dvajsetič povesil svojo puško, koje kroglja ni mogla zadeti skritega sovražnika. Pogosto pa se je tudi obrnil proti Wilsonu, kjer se je nahajal Fabijan. Čeprav je bil slednji popolnoma na varnem, je bil za starca kljub temu predmet večnega vznemirjanja.

— Ne, ne, — je mrmral gozdni romar. — Dokler ostaneta ta dva lopova pri življenju, ne bom imel miru. Temu je treba napraviti konec.

Dva strela, oddana od Mestiza in Main Rouge-a, sta podrla na tla nadaljna dva vakerja.

— Sto vragov, — je zakričal Kanadec vpričo tega novega prelivanja krvi. — Temu je treba napraviti konec. Prav enostavno sredstvo je dospeti do obeh lopovov.

Ko je izgovoril Bois-Rose te besede, se je uprl v deblo ter ga zavalil za par korakov naprej.

— Hura, — je vzkliknil Pepe navdušeno. — Wilson, Sir Frederick, če bosta skušala oba lopova pobegniti, dočim se jima bova midva bližala, ustrelita oba kot strupeno golazen. Vaše puške jih morajo neprestano ogrožati.

Pepe je združil svojo moč z ono Kanadca in gledalci so bili nato priče najbolj čudnega dvoboja kar se jih je kedaj izvojevalo v prerijah.

Oba lovca sta ležala za deblom na zemlji ter potiskala z močnimi rokami deblo pred seboj naprej. Z ostrimi očmi pa sta tudi zasledovala vsako kretnjo nasprotnikov.

— Main Rouge, stari lopov, — je kričal Pepe, ki ni mogel še nadalje zadrževati svoje jeze, — in ti, Mestizo, katera nečista žival bo pač hotela imeti smradljivo meso vaju dveh?

Bil je v resnici strašen pogled na oba moža, ki sta valila pred seboj deblo ter skušala izmeriti razdaljo, ki jih je ločila od obeh nasprotnikov, ne da bi se izpostavila krogljam. Obleganci in oblegovalci, ti štirje možje so bili brez dvoma najbolj pogumni vojniki in najboljši strelci na prerijah.

— Pogum, — je vzkliknil Wilson, — skoro se dotikata drevesa teh lopov. Pri generalu Jacksonu, rad bi bil na vašem mestu.

V resnici sta bila oba debla tako blizu drug drugega, da sta lahko oba pirata čula hropenje obeh lovcev in Mestizo je zatulil od jeze.

— Streljaj tja gori, Main Rouge, — je rekel.

Pokazal je z očmi na visoko drevo, na katero sta splezala dva Komanča in na katerem se je eden slednjih proipravljal, da strelja na oba bandita.

— Ali morem? — je rekel Main Rouge s pritajeno jezo. — Vidiš, Mestizi kam naju je spravila tvoja nenasitna pohlepnost.

Strel, ki je naenkrat počil na drevesu, je prekinil starega roparja, ki je bil zadet na čelu od trske, katero je odtrgala kroglja od debla.

V istem času pa je zapustil Mestizo svojo zavarovano postojanko, čeprav se je s tem izpostavljal ognju Komančev, se vrgel na hrbet ter ustrelil. Čeprav je bila ta postojanka zelo udobna, se je strel popolnoma posrečil in Komanč se je zvalil z drevesa, zadet v hrbtišče.

— Semkaj, — je vzkliknil Main Rouge, — ali ne vidiš, da se deblo, katero valita pred seboj oba postopača, že dotika najinega?

Deblo je bilo v resnici le še toliko oddaljeno od drugega kot je znašala njegova debelost.

To je bil za gledalce trenutek največjega zanimanja. Ko bi se oba debla zadela drug na drugega, potem bi prišlo do boja na življenje in smrt, v katerem bi mogla le smrt končati veliko medsebojno sovraštvo.

Mestizo ni imel časa nabasati svojo puško in puška Pepeta je bila uničena. V tem oziru so si stali nasprotniki enaki in Main Rouge ter Kanadec sta si stala nasproti z nabasanima puškama.

Komaj sta se oba debla zadela drug v drugega, ko sta Kanadec in Main Rouge, pustivši puške na strani, skočila istočasno na noge ter se spoprijela.

Vulkan, v kojega notranjosti se kuha lava, predno se vlije preko roba, ne more vsebovati nobenega silnejšega ognja kot je bil oni, ki je divjal v srcu Kanadca. Bois Rose je vsled tega vprizoril enega telesnih naporov, pri katerem se mišice telesa potrgajo ali pa premagajo oviro.

Main Rouge je bil ranjen, oslabljen vsled izgube krvi in njegova atletična sila je morala vsled tega podleči Kanadcu. Čutil je zamolklo pokanje pod rokami Bois Roseja, ki je padel na renegata, kojega hrbtišče se je zlomilo pod neodoljivo silo kanadskega velikana.

(Dalje jutri.)

Dragocena Tonika.

Dolžnosti, ki jih ima opravljati želodec in ves prebavni sistem, so večkrat težke ter puščajo telesne dele v oslabelem položaju. Trpeči hrepeni po toniki, po zdravilu, ki bi ga ne le oživelo, pač pa tudi ohranilo njegove prebavne organe, delujoče soglasno z naravnimi postavami. Če se ga je uporabljalo dovolj zgodaj, je bil v takih slučajih jako pripraven

SEVERA'S ESORKA

(prej znan pod imenom Severov Želodčni Grenčec) ki je izboren želodčni mirilec dobra odvajalna tonika, katere priporočajo za oslabele, stare in okrevajoče ljudi. Njegove zdravilne sestavine ga napravljajo kot zaupno zdravilo pri zdravljenju zaprtja, neprebave, dispepsije, izgube teka ter splošne oslabelega stanja prebavnega sistema. Poskušajte steklenico tega zdravila danes. Cena 75 in $1.50, davek 3 ali 6 centov. Prodajajo ga vsi lekarnarji.

W. F. Severa Co., **Cedar Rapids, Iowa**

REZERVE PLATINA KOT JAMSTVO.

London, Anglija, 29. februarja. Ruski boljševiški finančni komisar Krestinski je objavil ugotovilo z ozirom na pričakovano trgovino z inozemstvom, — soglasno s poročilom iz Berlina na Exchange Telegraph. Sovjetska vlada bo izdala nove vrste kreditne note v zneskih po 50, 100, 500, 1000 in 5000 rubljev, ki bodo zajamčene z zalogami platina v vrednosti 37,500,000 zlatih rubljev. Izdaja teh not ali državnih obveznic bo omejena na 65,000,000 rubljev in vlada bo pripravljena na zahtevo izmenjati te obveznice v gotov denar iz platina.

Obveznice za platin se bo rabilo za plačevanje inozemskih nakupov, katere bo zaključila vlada sama. Ruskim državljanom se bo izplačalo denar iz platina le v zameno z predmete praktične vrednosti. Taki državljani, ki bodo dobavljali blago, bodo smeli nato direktno tržiti z inozemci, pri čemur bodo lahko rabili obveznice za platin kot gotovo denar.

POZOR STAVCI!

Tiskarna "Glas Naroda" potrebuje unijskega stavca. Unijska plača, unijsko delo. Prednost imajo oni, ki znajo staviti na stroj. V ponudbi je treba navesti svojo dosedanjo izvežbanost.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York City.

Rad bi izvedel za mojega brata ANTONA MATIJAŠIČ, doma iz Fiorini, Istra. On je bil v vojni in že 4 leta nisem niti jaz, niti njegovi sorodniki v domovini čuli od njega. Mogoče je, da se nahaja v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Zato prosim rojake v ujetništvu, ako je kateremu kaj o njem znano, da mi sporoči, za kar sem pri volji dati 10 dolarjev nagrade. Moj naslov je: Joseph Matijašič, 1375 E. 47. St., Cleveland, Ohio. U. S. America. (6x 25,27—2 & 2,4,6,9—3)

Iščem prijatelja JOHNA TOMŠIČ. Doma je iz Koritnic pri Št. Petru na Notranjskem, podomače Poljanov. Pred par leti se je nahajal nekje v Fayette Co., Pa. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, ali pa naj se sam javi, ker mu imam nekaj važnega sporočiti iz starega kraja. — Joseph Delost, Box 53, Canonsburg, Pa. (2-3—3)

SANTAL MIDY

Ozdravi katar mehurja in odstrani vse v 24 urah.
Vsaka pilula [illegible]
Varujte se ponaredb.
[illegible]

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da mi je nemila smrt vzela s tega sveta mojo preljubljeno soprogo oz. mater

ANTONIJO DEBELAK,
roj. **Puntar.**

Ranjka je bila rojena v Slivcah, fara Unec pri Rakeku na Notranjskem, podomače Gregoričeva. Stara je bila komaj 23 let. Vzrok prerane smrti je bil zastrupljenje krvi. Umrla je 23. februarja zjutraj ob 7. uri v bolnišnici v Frostburgu, Md. Pokopali smo jo 25. febr. zjutraj ob 9. uri na pokopališču sv. Mihaela v Frostburgu s cerkvenim obredom.

Ranjka zapušča tukaj mene žalujočega soproga in 2 nedorastla otroka, starejši 6 let star, mlajši pa 4 leta; nadalje 3 sestre: Ano Klemen v Lorainu, Ohio, Marijo Klemenčič v Coloradi, tukaj pa Terezijo Hribar.

Tem potom se najiskreneje zahvaljujem vsem rojakom in rojakinjam, ki so mi bili v pomoč in tolažbo v mojih žalostnih urah, kakor tudi onim, ki so ranjko obiskali na mrtvaškem odru ter jo spremili k večnemu počitku na pokopališče. Prav lepo se zahvaljujem družinam Bečaj, Poženel, Štocin in Hribar za krasne vence, ravno tako društvu Slovenec štev. 89 SDPZ., ki je tudi darovalo pokojni krasen venec. Torej še enkrat prisrčna hvala vsem!

Tebi, preljuba in nepozabljena žena in mati, naj bo lahka ameriška zemlja, počivaj v miru in večna luč naj ti sveti!

Žalujoči ostali:
Frank Debelak, soprog.
Mary in **Frank,** otroka.
Annie, Mary in **Therese,** sestre.
Box 44. Eckhart Mine, Md.
(2-3—3)

Rad bi izvedel, kje se nahaja JOHN MATIČIČ, doma iz Martinjaka na Notranjskem. Pred 4. leti je bil v državi Colorado. Rojake prosim, ako kateri ve za njega, da mi naznani njegov naslov, ali pa če sam čita ta oglas, naj se mi sam javi, ker mu imam nekaj važnega poročati iz stare domovine. — John Turk, Camp 54, Box 3, Cheat Bridge, W. Va. (2-3—3)

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ ODPLUJEJO IZ NEW YORKA

La Touraine	6 marca	Havre
Noordam	6 marca	Rotterdam
Philadelphia	6 marca	Cherbourg
President Wilson	9 marca	Trst
Rochambeau	16 marca	Havre
France	18 marca	Havre
Rotterdam	20 marca	Rotterdam
New York	20 marca	Cherbourg
Adriatic	20 marca	Cherbourg
La Savoie	27 marca	Havre
St. Paul	27 marca	Cherbourg
Argentina	30 marca	Trst
Lapland	3 aprila	Cherbourg
New Amsterdam	3 aprila	Rotterdam
Philadelphia	3 aprila	Cherbourg
La Touraine	3 aprila	Havre

Glede cen za vozne listke in vsa druga pojasnila, obrnite se na tvrdko
FRANK SAKSER
82 Cortland St. New York.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da mi je nemila smrt vzela s tega sveta mojega preljubljenega očeta

JANEZA TIČAR.

Bolehal je samo en teden. Umrl je 14. januarja ob 11.30 zvečer. Pogreb se je vršil 17. jan. Rojen je bil v bučanski fari. Živel je 40 let v Podolci na Dolenjskem. Star je bil 71 let. Bil je dober in skrben oče.

Tem potom se zahvaljujem vsem onim, ki so ga obiskovali v času njegove bolezni ter ga spremili k večnemu počitku.

Bodi mu lahka zemlja, v miru naj počiva in na svidenje nad zvezdami!

Žalujoči ostali:
Franca Tičar, soproga.
Franca, Lojza, Rezka in **Pepca,** hčere.
Janez in **Lojze,** sinova.
Podolce, p. Raka, Dolenjsko, Jugoslavia.
Jožef Tičar, sin.
Marija Tičar, omožena **Veršnik,** hčer.
Pittsburgh, Pa., 26. feb. 1920.

†

NAZNANILO.

Naznanjamo vsem znancem, prijateljem, sorodnikom, kakor tudi društvenim sobratom žalostno vest, da smo izgubili iz naše srede sobrata

MATIJA RUPARJA,

člana našega društva "Za združenje" št. 117 SDPZ. v Broughtonu, Pa.

Bilo je okrog 9. ure dne 23. februarja pri delu pri Porter Mine, kjer je bil ranjki vposlen. Ob omenjenem času se je vtrgala plast kamna in ga na mestu ubila.

Blagopokojni je bil rojen dne 24. februarja 1875 v vasi Grenc pri Sv. Duhu, p. Škofja Loka na Gorenjskem. Doma zapušča ženo-vdovo Marijo in menda 4 nedorastle otroke, a tu v Ameriki pa svaka Florijan Debelaka, kateremu na tem mestu izraža naše društvo globoko sožalje.

Pogreb pokojnega sobrata se je vršil dne 25. februarja iz slovenske dvorane na katoliško pokopališče Castle Shonon ob 9. uri zjutraj ou veliki vdeležbi zgoraj omenjenega društva, kakor tudi članov društva "Zvezda" štev. 52 SNPJ., katerega član je bil tudi več let.

Prerano umrli sobrat, društvo "Za združenje" št. 117 SDPZ. Ti kliče: Počivaj mirno v ameriški zemlji!

Michael Mali, predsednik.
John Dolnar, tajnik.
John Žitnik, blagajnik.
Broughton, Pa., 25. feb. 1920.
(28-2—2-3)

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da mi je nemila smrt vzela s tega sveta mojo preljubljeno soprogo

KATARINO FRONETIČ,
roj. **Furlan.**

Bolehala je samo 9 dni za influenco, kateri se je pridružila še pljučnica. Umrla je 17. februarja ob eni uri popoldne v Memorial bolnišnici v Johnstownu, Pa., previdena s svetimi zakramenti za umirajoče. Pogreb se je vršil 20. februarja popoldne po cerkvenem obredu na katoliško pokopališče v Morrellville.

Ranjka je bila rojena leta 1887 na Črnem vrhu pri Idriji. Tukaj zapušča mene žalujočega soproga in 4 nedorasle otroke, najstarejši je star 8 let, najmlajši pa 2 leti, ter enega bratranca.

Tem potom se najlepše zahvaljujem družini Sopčič ter njenemu bratrancu, kateri so ji bili v tolažbo in pomoč v času njene bolezni. Zahvaljujem se tudi vsem onim, kateri so se vdeležili njenega pogreba.

Tebi, preljuba, nepozabljena žena in mati, naj bo lahka ameriška zemlja, počivaj v miru in večna luč naj ti sveti!

Žalujoči ostali:
Rudolf Fronetič, soprog.
Rudolf, Cril, Johnny in **Milly,** otroci.
Jernej Semeri, bratranec.
Johnstown, Pa., 27. feb. 1920.
(1-3—3)

Želim izvedeti za IGNACIJA MIHEVC, podomače Štefieov iz Spodnjega Logatca na Notranjskem. Pred petimi leti je delal v gozdu pri Camp 11, Slaty Fork, W. Va. Kakor sem izvedel, je bil močno bolan ter da so ga od tam poslali v neko bolnišnico. Jaz imam zanj zelo važno novico iz starega kraja. Torej prosim cenjene rojake, ako je kateremu kaj znano o njem, naj mi blagovoli sporočiti, za kar bom zelo hvaležen. — Andy Zlatoper, Box 22, Maynard, Ohio. (2-4—3)

IŠČE SE SLOVENKO

ali Hrvatico, ki bi sprejela delo pri slovenski družini v gozdu. Če katero veseli, naj se oglasi na ta naslov: Tony Meholok, Box 104, Mayburg, Fayette Co., Pa. (2-3—3)

Rad bi izvedel za naslov mojega soimenika TONY KUZELE. Tu ima pismo od svoje matere iz starega kraja. Čul sem, da se nahaja nekje v Alabami. — Tony Kuzele R. 2, Box 2, Sykesland, S. C.

Rad bi izvedel za mojega prijatelja JOŽEFA PLEŠIVEC. Že 4 leta, odkar sem bil pri njem na boardu na Homer City, Luzerne, Pa., potem sva bila skupaj na Thomasu, W. Va. Od tistega časa ga nisem več videl. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga blagovoli naznaniti, ali če sam čita ta oglas, naj se pa sam javi. Moj naslov je: Joseph Savli, Box 510, Morgantown, W. Va. (2-3—3)

Iščem mojega strica ANDREJA MULC ter moja dva bratranca FRANKA in JAKOBA MULC. Pred nedavnim časom se je Frank Mulc nahajal v Richwoodu, W. Va., Jakob Mulc pa v Clevelandu, Ohio. Prosim, ako kateri izmed rojakov ve za njih bivališče, da mi naznani; ako pa sami berejo te vrstice, prosim, da se mi oglasijo, ker jim imam nekaj važnega sporočiti. — John Mulc, 1126 Maple Way, Braddock, Pa. (2-3—3)

Rad bi izvedel, kje se nahaja moja sestra FRANČIŠKA KERNC omožena LAVRIČ. Doma je iz vasi Mali log pri Loškem potoku. Pred 6. leti se je nahajala v Forest City, Pa., od tistega časa pa nisem več slišal od nje. Prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njen naslov, da mi naznani, ali pa če sama čita, naj se mi oglasi. — Math. Kernc, Box 235, Newberry, Mich. (2-5—3)

Rad bi izvedel za JOHNA STARE iz Spodnjega Bernika, fara Cerklje, Gorenjsko. Če kdo ve za njegov naslov, prosim, naj ga mi naznani, ali pa naj se sam oglasi na naslov: J. A. Galiot, Thompson, Nev. ((2-3—3)

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj bratranec FRANK ILC, doma iz Črešnjic na Dolenjskem. Pred dvema letoma je bil v De Pue, Ill., in od tam je neznano kam izginil. Ker sem prošen od njegove sestre iz stare domovine, da naj kaj poizvem o njem, zato prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali pa naj se mi sam javi na naslov: Joseph Žerjav, 991 E. 74. St., Cleveland, Ohio. (2-4—3)

Cosulich Line

Direktna pot na Grško in v Trst

Parnik President Wilson odpluje 9. marca
Parnik Argentina odpluje 30. marca
Parniki odplujejo od pomola 7. ob vznožju 41. ulice, So. Brooklyn
Za cene in druge informacije se obrnite na

PHELPS BROTHERS & CO.
Passenger Department
4 West Street New York

PROŠNJA.

Spodaj podpisani želim izvedeti podrobnosti o mojem bratu ALOJZIJ SVETLINU. Kakor sem izvedel, je bil podsut v rovu nekje v Amosa, Mich., približno pred dvema letoma. Prosim cenjene rojake po Ameriki, če kateri ve kaj o njem, da mi blagovoli naznaniti na zdolaj navedeni naslov. Za vsako sporočilo bom zelo hvaležen.

Obenem iščem svojega švagra ANDREJA FRANK iz Badljevine, kotar Pakrac, Slavonija. Če kdo rojakov ve za njegov naslov, ga prosim, naj mi naznani; ako pa sam čita te vrstice, naj mi piše na naslov:

Franz Svetlin,
Bahnhofstrasse,
Buchs,
Europe. Switzerland.
(28-2—2-3)

Kje je MIKE LUZNAR? Pred 14 leti se je nahajal v Clevelandu, Ohio, 39 Glass Ave. On ima sina starega približno 15 let. Iščem tudi FRANKA MIKLAVČIČ, ki se je nahajal pred 7 leti v East Palestine, Ohio. Če kdo ve za njun naslov, naj mi ga sporoči, ali naj se pa sama oglasita na naslov: Paula Miklavčich, 336 E. 15. St., New York, N. Y.

Kje je JOHN BARAGA? Doma je iz Loškega Potoka, podomače Petrov. Nahajal se je svoječasno v West Virginiji. Imam mu poročati več važnih stvari iz starega kraja, zato ga prosim, da se oglasi, ali pa če kdo ve zanj, da mi naznani njegov naslov. — Frank Huter, 185 Throop Ave., Brooklyn, N. Y.

Kje je moj brat KAROL SELAN? Doma je iz Brda št. 34, p. Vič pri Ljubljani. Pred dvema letoma se je nahajal v ruskem ujetništvu v Barnoulu, Altajska gubernija, Sibirija, lager vojennopljennyh Baroh No. 1. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njega, da mi naznani njegov naslov, za kar bom zelo hvaležna; ako pa sam čita te vrstice, naj se javi svoji sestri: Mrs. Pauline Tičar (rojena Selan), 5645 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa., U. S. America. (1-4—3)

Iščem svojega brata FRANKA ČEČELIČ, doma iz Regerčevasi št. 21 na Dolenjskem. Bival je pred časom v East Heleni, Mont., Box 156, a sedaj ne vem zanj. Cenjene rojake po širni Ameriki prosim, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga sporoči, za kar bom vsakemu zelo hvaležen, ker mu imam sporočiti več važnih novic iz starega kraja; ako pa sam čita te vrstice, naj se pa sam oglasi svojemu bratu: Anthony Čečelič, 3127 West 105. St., Cleveland, Ohio. (28-2—5-3)

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI
644 Penn Ave **PITTSBURGH, PA.**

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimpreje.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehurju, ledcah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, naduho itd.

Uradne ure so: V pondeljek, sredah in petkih od 9. ure zjutraj do 5. popoldne. V torkih, četrtkih in sobotah od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDETE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ **644 Penn Ave.** **PITTSBURGH, PA.**

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmača, da vas razumejo. [illegible] še iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem.